

autorin

magazín OSA nejen pro autory

02/2016

OSA MÁ NOVOU DOZORČÍ RADU | VÝROČNÍ CENY OSA ZA 2015
UŽITÍ DÍLA V ZAHRANIČÍ | FINALE — NOTAČNÍ SOFTWARE PRO NÁROČNÉ
DRAMATURGIE ČESKÝCH RÁDÍÍ | OCEÁN VE SMÍRU
SKYLINE — JUNGLE | NOVÁ ČESKÁ HUDBA V ZRCADLE SEZONY 2015/2016
HUDEBNÍ BURZA | PROČ PLATIT, KDYŽ TO MOHU MÍT ZADARMO?

NEPIŠ DO ŠUPLÍKU!

Nabídní svou písničku

Představ svoji tvorbu

Najdi svého interpreta

Objev nového autora

Prostor zdarma na
hudebniburza.cz

hb hudební
burza

Úvodní slovo

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,
dne 19. května
proběhlo řádné
valné shromáždění
členů OSA 2016.

Kvůli tomu, že novela autorského zákona připravovaná v souvislosti se směrnicí Evropského parlamentu zatím schválena nebyla, nebyl ani program VS z pohledu změn našich dokumentů příliš bohatý. Implementace směrnice o kolektivní správě totiž významným způsobem zasáhne do činnosti OSA, a tak všechny připravované změny našich stanov a rozúčtovacího řádu budou kompletně předloženy až po schválení novely AZ, na příštím valném shromáždění.

Z poměrně klidného průběhu letošního VS bych rád zmínil dvě okolnosti. Letos poprvé, co pamatuji, bylo VS usnášeníschopné již ve 12.30, tedy v čase uvedeném na pozvánce. Obvykle totiž půl hodiny čekáme, jak nám ukládá čl. 5.8. stanov: Valné shromáždění je schopné usnášení, je-li přítomno alespoň 10 % členů sdružení a zároveň 10 % členů každé profesní skupiny. Není-li valné shromáždění schopné usnášení, koná se o půl hodiny později valné shromáždění, které je již usnášeníschopné bez ohledu na počet přítomných členů za předpokladu, že bude zastoupena každá z profesních skupin.

Tentokrát byla skutečně splněna podmínka první věty tohoto ustanovení. Na VS bylo přítomno více než 10 % členů z každé profesní skupiny. Tato skutečnost signalizuje, že přibývá členů, kteří se s naším spolkem identifikují, chtějí ovlivňovat dění v OSA a jsou ochotni pro něj obětovat i svůj osobní čas.

A na to navazuje další zajímavá okolnost. Na letošním shromáždění také proběhly volby do dozorčí rady

OSA. Valné shromáždění hned na začátku schválilo změnu svého jednacího řádu, která umožnila přítomným členům volit jejich zástupce do DR po celou dobu jednání až do ukončení zasedání profesních skupin. Chtěli jsme tím vyjít vstříc našim zaneprázdněným kolegům, kteří tak mohli využít svého práva volit a případně odejít dříve. Smyslem změny bylo zapojit do hlasování co největší počet členů, aby výsledky měly vyšší vypovídací hodnotu, byly průkazné a dlouhodobě udržitelné.

Rád bych ale podotkl, že VS není jen suché projednávání bodů programu, ale je to také významné společenské setkání. Mnoho našich kolegů naopak nespěchá a ještě dlouho po jeho ukončení setrvává u kavičky v příjemném rozhovoru. Potkáte se s lidmi, které jste dlouho neviděli, a často se tam i něco zajímavého dojedná.

Mnoho úspěchů a prosluněné léto bez přílišného sucha přeje vám

Luboš Andršt

Luboš Andršt

obsah

3	úvodník		
	úvodní slovo	3	
4	obsah	4	
6	zprávy z osa		
	OSA má novou dozorčí radu	6	
	OSA rozdal Výroční ceny za rok 2015	9	
	Jaký je váš vztah k OSA? Co pro vás cena od OSA znamená?	28	
	Užití díla v zahraničí	30	
	Finale — notační software pro náročné	34	
36	články a rozhovory		
	Ocenění mladí autoři	36	
	Petr Harazin o spolupráci s Lucií Bílou	38	
	Cenu za nejlepší jazzovou skladbu získala Kristina Barta	40	
	Dramaturgie českých rádií — 3. díl	41	
	KOT	45	
	Oceán — ve smíru	46	
	Nová česká hudba v zrcadle sezony 2015/2016	50	
	Skyline — Jungle	52	
57	nástěnka	57	
58	šuplíky textařů	58	
60	kulturní přehled		
	Nově vydaná CD	60	
	Filmové premiéry	62	
44	vzpomínáme	64	
45	závěrník		
	Proč platit, když to mohu mít zadarmo?	65	

Magazín OSA
číslo 02/2016
obálka: Oceán
fotografie: Roman Černý

Vydává OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o. s., Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, oddělení PR a komunikace, telefon: 220 315 243, 220 315 304, e-mail: komunikace@osa.cz / Povolení MK ČR E 19237 / Vychází 4× ročně, náklad 8 550 výtisků, místo vydání Praha / Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Děkujeme za pochopení / Toto číslo vyšlo dne 5. 8. 2016.
Redakce: Petr Soukup, Šárka Chomoutová / Redakční rada: Zdeněk Nedvěd, Michal Prokop, Jan Fischer, Jan Krůta / Koncept, design a sazba: Jiří Troskov / Korektury: Petra Helikarová

OSA má novou dozorčí radu

Valné shromáždění Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním (OSA), z. s., které se konalo 19. května 2016, rozhodlo o novém složení dozorčí rady. Dozorčí rada se skládá ze 13 členů. Tvoří ji 6 skladatelů, 3 textaři a 4 nakladatelé. Předsedou dozorčí rady se stal Luboš Andršt.

Foto: Michaela Hermína

Valné shromáždění je nejvyšším orgánem OSA. Sestává se z členů OSA a je svoláváno nejméně jednou ročně. **Dozorčí rada je řídicím a kontrolním orgánem OSA.** **Představenstvo OSA je statutárním a výkonným orgánem OSA.** Funkční období dozorčí rady je tříleté a běží od ukončení valného shromáždění, na němž byli členové zvoleni, a končí ukončením valného shromáždění, na němž byla zvolena nová dozorčí rada.

Na prvním zasedání nové dozorčí rady, které proběhlo 9. června 2016, si její členové zvolili svého předsedu. Stal

se jím, stejně jako v předchozím volebním období, **Luboš Andršt.** Zároveň bylo zvoleno obsazení jednotlivých komisí.

„Poslední roky jsme pracovali na dopadech směrnice Evropského parlamentu o kolektivní správě na činnost OSA. V nejbližší době nás čeká transpozice této směrnice do našeho právního řádu. Nicméně jsem rád, že více než 80 % požadavků této směrnice již splňujeme,“ říká Luboš Andršt, předseda dozorčí rady.

Složení dozorčí rady

Za profesní skupinu skladatelů:

- Luboš Andršt: zastupován OSA od 1976, členem od 1992, v databázi má registrováno 138 hudebních děl
- Jan Hála: zastupován OSA od 1980, členem od 1992, v databázi má registrováno 253 hudebních děl
- Martin Kratochvíl: zastupován OSA od 1972, členem od 1992, v databázi má registrováno 997 hudebních děl
- Ivan Kurz: zastupován OSA od 1971, členem od 1992, v databázi má registrováno 219 hudebních děl
- Lukáš Matoušek: zastupován OSA od 1966, členem od 1992, v databázi má registrováno 659 hudebních děl
- Michal Prokop: zastupován OSA od 1989, členem od 2005, v databázi má registrováno 56 hudebních děl

Za profesní skupinu textařů:

- Michael Prostějovský: zastupován OSA od 1967, členem od 1994,

v databázi má registrováno 694 hudebních děl

- Eduard Krečmar: zastupován OSA od 1961, členem od 1992, v databázi má registrováno 1582 hudebních děl
- Jan Krůta: zastupován OSA od 1972, členem od 1992, v databázi má registrováno 557 hudebních děl

Za profesní skupinu nakladatelů:

- Provox Music Publishing, s. r. o. — Jiří Paulů: zastupován OSA od 1996
- Schubert Music Publishing, s. r. o. — Jiřina Petrová: zastupován OSA od 2004
- Universal Music Publishing, s. r. o. — Jolana Zemanová: zastupován OSA od 1996
- Zdeněk Nedvěd: zastupován OSA od 1991

Personální obsazení komisí DR:

Ekonomická komise:

- Jiří Paulů
- Tomáš Doležal
- Eduard Krečmar

— Jolana Zemanová

Rozúčtovací komise:

- Martin Kratochvíl
- Jiřina Petrová
- Michael Prostějovský
- Miroslav Pudlák

Komise pro otázky tvorby:

- Emil Viklický
- Juraj Filas
- Lukáš Hurník
- Ivana Loudová
- Lukáš Matoušek
- Vladimír Popelka
- Boris Urbánek
- Jan Hála
- Rudolf Růžička

Komise partnerství:

- Ivan Kurz
- Jiří Gemrot
- Karel Holas
- Radim Koles
- Martin Němec
- Milan Svoboda
- Jaroslav Šprongl

Redakční rada:

— Jan Fischer
— Jan Krůta
— Zdeněk Nedvěd
— Michal Prokop

Komise cen OSA:

— Lukáš Matoušek
— Michal Prokop
— Michael Prostějovský
— Jolana Zemanová

**Schválené změny
v rozúčtovacím řádu:****Valné shromáždění schválilo
4 změny v rozúčtovacím řádu OSA:****Přímé rozúčtování autorských odměn
za koncerty z oblasti vážné hudby**

Odměny za koncerty populární hudby se rozúčtovávají přímo (tzn. inkaso se po odečtení režie OSA rozdělí mezi nositele práv ke skladbám užitým na konkrétním koncertě) vždy, pokud by odměny rozúčtované s korunovou hodnotou bodu byly nižší než inkaso za produkci. Tento systém se od letošního roku aplikuje i na koncerty z oblasti vážné hudby. (čl. 5.2.1.1.f) rozúčtovacího řádu OSA)

Změna způsobu rozúčtování tzv. náhradních odměn

Odměny za rozmnožování pro osobní potřebu (resp. za „prázdné nosiče a přístroje“) se doposud rozdělovaly dle výnosů nositelů práv za určitá adresně rozúčtovaná užití. Dle rozhodnutí valného shromáždění budou nyní základem výnosy připadající na jednotlivá díla, což umožní transparentnější vykazování rozúčtovaných odměn na vyúčtovacích listcích. (čl. 5.10. rozúčtovacího řádu OSA)

Úprava řešení případného záporného podílu mezi rozúčtovanými autorskými odměnami a inkasem v rozúčtovacích s pevnou korunovou hodnotou bodu

Při rozúčtovacích s pevnou korunovou hodnotou bodu, tedy u živého veřejného provozování a rozhlasového a televizního vysílání, se vždy po ukončení

rozúčtování za sledovaný kalendářní rok porovnává výše rozúčtovaných autorských odměn a skutečného inkasa. Případný kladný rozdíl se započítává do základu pro výpočet korunové hodnoty bodu pro následující rok, a je-li tento přebytek vyšší než 5 %, rozúčtovává se poměrně mezi nositele práv dle výnosů z příslušného užití. Skončí-li roční bilance deficitem, bude se dle novelizovaného čl. 5.1.2. rozúčtovacího řádu rozdíl vyrovnávat z rezervního fondu.

Úprava ustanovení o dělení autorských odměn mezi autory a nakladateli

Úpravy čl. 1.2. a čl. 3 v příloze č. 2 rozúčtovacího řádu umožňují autorům a nakladatelům domluvit se v licenčních nakladatelských smlouvách na libovolném rozdělení autorských odměn za užití děl, aniž by taková dohoda byla limitována dělicím klíčem.

Aktualizovaný rozúčtovací řád OSA je k dispozici na www.osa.cz.

Čl. 5.10. rozúčtovacího řádu po schválení změny zní takto:**5. 10. ODMĚNY ZA ROZMNOŽOVÁNÍ
DÍLA PRO OSOBNÍ POTŘEBU**

Inkaso z nenahrání nosičů a přístrojů ke zhotovení rozmnoženin bude rozděleno poměrně podle rozúčtovaných výnosů za užití jednotlivých děl za poslední dva kalendářní roky, a to:

90 % podle výnosů z mechanických práv (včetně mechanických práv z on-line užití)

10 % podle výnosů z veřejného provozování živé hudby.

Přímé rozúčtování autorských odměn**Čl. 5.2.1.1. a 12.2. rozúčtovacího řádu po schválení změny zní takto:****5.2.1. PRÍMÉ ROZÚČTOVÁNÍ KONCERTNÍCH PROVEDENÍ**

5.2.1.1. K přímému rozúčtování dochází v následujících případech:

Při koncertních provedeních populární hudby s hrubým inkasem OSA (za všechna díla a způsoby jejich užití) od 30.000,- Kč za produkci. Jestliže seznam užitých děl (playlist) zasláný pořadatelem rozděluje vystoupení na hlavní skupinu a předskupinu, respektive hlavní část programu a předprogram, inkaso bude rozděleno v poměru 75 % pro hlavní program a 25 % pro předkapelu. Autorské odměny rozúčtuje OSA do 30 dnů od obdržení platby a seznamu užitých děl (playlistu) ze strany pořadatele.

U koncertních provedení populární hudby zcela nebo převážně vycházejících z improvizace v délce trvání minimálně 80 % z celkového trvání produkce, která nejsou zařaditelná jinak.

Při provozování děl z oblasti populární hudby ve školách a dalších vzdělávacích zařízeních (včetně mateřských škol), ve zdravotnických a sociálních zařízeních či pro náboženské účely.

U koncertů populární hudby volně přístupných veřejnosti s dobrovolným vstupným nebo bez vstupného.

U koncertního provedení populární hudby pořádaného individuálně a čítajícího alespoň deset užitých chráněných hudebních děl, pokud by rozúčtovaná autorská odměna byla nižší než vybrané inkaso po odečtení režie OSA.

U koncertního provedení děl z oblasti vážné hudby, pokud by rozúčtovaná autorská odměna byla nižší než vybrané inkaso po odečtení režie OSA.

5.2.1.2. Při inkasu v podobě paušálů k přímému rozúčtování nedochází. Pod pojmem paušálů se rozumí inkaso z takových provozování, kdy dochází k podepsání smlouvy s uživatelem na neomezené množství provedení na určitém místě pro určité časové období.

5.2.1.3. Podmínkou přímého rozúčtování je předložení podrobně vyplněného seznamu užitých děl (playlistu) potvrzeného pořadatelem. ☒

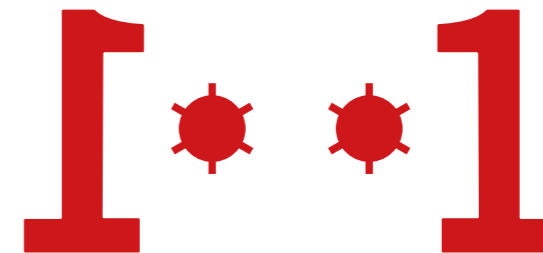
OSA rozdal Výroční ceny za rok 2015

OSA ocenil již po jedenácté nejúspěšnější hudební skladatele, textaře i nakladatele, celkem v 15 kategoriích. Výroční ceny OSA se uskutečnily 2. června 2016 v divadle Hybernia. Cenu si odnesli Richard Krajčo, Zdeněk Merta, Martin Kumžák, Tomáš Krulich, Milan Špalek, Varhan Orchestrovíč Bauer, Jaromír Hnilička, Miroslava Miškechová, Jan Rösner, Vladimír Kočandrlé, Libor Pešek, Eduard Krečmar, ProVox Music Publishing, Warner/Chappell Music a Glanc, s. r. o. Slavnostním večerem provázal Michal Prokop, který v průběhu večera zaspíval duet společně s Markétou Foukalovou. Dalšími hudebními hosty byli Barbora Poláková, Dasha, Ondřej Brousek, Jan Smigmator, Felix Slováček jr. a Epoque Quartet.

Výroční ceny OSA jsou jako jediné v České republice udělovány na základě zasílaných statistik od rozhlasových a televizních vysílatelů, provozovatelů hudebních on-line služeb, výrobců a prodejců nosičů nebo pořadatelů koncertů. „Těší nás, že si za dosavadních jedenáct let našly svůj prostor mezi ostatními hudebními cenami, které jsou na hudební scéně udělovány,“ přibližuje ceny Roman Strejček, předseda představenstva OSA. O výsledcích nerozhoduje odborná porota, ale jsou odrazem toho, jakou hudbu každý den hrají rádia a televizní stanice, jaká hudba se prodává na nosičích nebo jaké koncerty jsou nejvíce navštěvovány.

„Výroční ceny OSA jsou příležitostí, jak vzdát hold úspěšným českým autorům, kteří náš život obohacují svou tvorbou. Jsou jedinečnou možností k setkání autorů-kolegů napříč všemi hudebními žánry,“ říká Roman Strejček. Jedním z nejvyšších ocenění je Zlatá cena OSA za přínos české hudbě, kterou si letos odnesl Eduard Krečmar, a Zlatý fond OSA za dlouhodobě nejhranější skladby nebo autory, tuto cenu v letošním roce získala skladba Tři oříšky, jejíž hudbu složil Karel Svoboda, text napsal Vladimír Kočandrlé a ve svém katalogu ji má ProVox Music Publishing. Do Zlatého fondu OSA byl jako autor zapsán Jiří Grossmann.

Nejoceňovanějším autorem je Richard Krajčo, který si odnesl hned dvě ceny — za nejúspěšnějšího textaře i skladatele v kategorii populární hudby. Celkem získal již 13 titulů.

Nejúspěšnějším skladatelem vážné hudby v roce 2015 byl Juraj Filas. Nejhranější písničkou se stala Pohoda skupiny Kabát, jejímiž autory jsou Milan Špalek a Tomáš Krulich. Kabát odehrál rovněž nejúspěšnější koncert roku — Open Air Turné, které pořádala agentura Glanc, s. r. o. Jako nejúspěšnější skladba v ka-

tegorii vážné hudby bylo oceněno oratorium Svatý Václav Martina Kumžáka, cenu za skladbu mezi žánry si odnesl Jaromír Hnilička za Jazzovou mši. Nejúspěšnějšími autory v zahraničí byli Varhan Orchestrovíč Bauer ve vážné hudbě a Zdeněk Merta za populární hudbu. Cenu za propagaci a šíření české hudby převzal Libor Pešek.

Výroční ceny OSA neopomíjí ani mladou generaci do 30 let v oblasti vážné i populární hudby. Nejúspěšnější mladou autorkou populární hudby se stala Miroslava Miškechová, která se proslavila díky duetu s Xindlem X, a jako nejúspěšnější mladý autor vážné hudby byl oceněn Jan Rösner. Oba si kromě skleněné kazety odnesli od OSA i šek na 50 000 Kč.

Nejúspěšnějším nakladatelem v loňském roce byl Warner/Chappell Music s.r.o. CZ.

Letošní ročník se konal pod záštitou Ministerstva kultury České republiky. Hlavním mediálním partnerem večera byla hudební televize Óčko, která z předávání Výročních cen odvysílala 26. června 2016 od 20 hodin záznam na Óčko Gold. Dalšími mediálními partnery se staly rádio Classic Praha, Expres FM, časopis Autor in a projekt MyslimeNaHudbu.

Výsledky 11. Výročních cen OSA

Populární skladba roku
Pohoda, autoři: Milan Špalek, Tomáš Krulich

Vážná skladba roku
oratorium Svatý Václav,
autor: Martin Kumžák

**Nejúspěšnější skladatel
populární hudby**
Richard Krajčo

Nejúspěšnější textař
Richard Krajčo

**Nejúspěšnější skladatel
vážné hudby**
Juraj Filas

Nejúspěšnější nakladatel
Warner/Chappell Music
s.r.o. CZ

**Nejúspěšnější mladá
autorka populární hudby**
Miroslava Miškechová

**Nejúspěšnější mladý autor
vážné hudby**
Jan Rösner

**Nejúspěšnější autor
populární hudby v zahraničí**
Zdeněk Merta

**Nejúspěšnější autor
vážné hudby v zahraničí**
Varhan Orchestrovíč Bauer

**Nejúspěšnější skladba
mezi žánry**
Jazzová mše,
autor: Jaromír Hnilička

Zlatá cena OSA
Eduard Krečmar

Zlatý fond OSA
– Autor: Jiří Grossmann

– Skladba: Tři oříšky,
autoři: Petr Svoboda,
Vladimír Kočandrla,
nakladatelství ProVox
Music Publishing, s. r. o.

**Cena za propagaci a šíření
české hudby**
Libor Pešek

Koncert roku
Open Air Turné Kabát –
Glanc, s. r. o.

Zlatá cena OSA EDUARD KREČMAR

Textař a libretista, spoluzakladatel a zpěvák průkopnické české rock'n'rollové skupiny Sputnici. Společně s Pavlem Vrbou napsal recitál Listy důvěrné pro Martu Kubišovou, Helenu Vondráčkovou a Václava Neckáře (Roko-ko). Spolupracoval se zpěváky Karlem Gottem, Petrem Novákem, Mikim Volkem aj., se skladateli Karlem Svobodou, Angelem Michajlovem, Ladislavem Štaidlem. K jeho nejznámějším textům patří Boty proti lásce, Šťastná ústa, Malinká, Jen se hádej a další. Jeho nejznámější inscenací v TV je Zlatovláska, pro niž napsal písně s Angelem Michajlovem (1973). Věnuje se také tvorbě pro děti, filmovým a divadelním textům. Přebásnil např. texty do muzikálu Pomáda.

Zastupován OSA od 1. 10. 1961, členem od 1. 1. 1992. V databázi má registrováno 1 582 skladeb.

Zlatý fond OSA – autor JIŘÍ GROSSMANN († 1971)

Český komik, humorista, zpěvák, textař, divadelní autor. Jiří Grossmann proslul především jako komická dvojice spolu s Miloslavem Šimkem. Své texty psal hlavně pro semaforové interprety: Pavla Bobka, Nađu Urbánkovou, Milušku Voborníkovou nebo Evu Olmerovou. Jsou mezi nimi hity, které se dodnes hrají nejen v rozhlasu, ale také patří do „zlatého fondu“ českých zlidovělých písní, jako například Oh, Ruby, nechť mi lásku brát, Čekej tiše nebo Houston. Jedním z jeho nejsilnějších textů je píseň Závídím v podání Nadi Urbánkové. Českými texty opatřil importované písně, např. Až tě náhodou potkám,

Blizzard, Vzdálené bubny nebo Drahý můj, a původní české skladby jako Bar-manka, Je to moje chloubka, Svě bendžo odhazují v dál.

Zastupován OSA od 1. 4. 1966.
V databázi má registrováno 140 skladeb.

Zlatý fond OSA – skladba TŘI OŘÍŠKY

AUTOŘI:

**HUDBA — KAREL SVOBODA
(† 2007)**

Významný český skladatel filmové, televizní, populární a muzikálové hudby. Spolupracoval s textařem Jiřím Štaidlem. Z pera Karla Svobody pocházejí hity jako například *Lady Carneval*, *Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš*, *Stín katedrál*, *Hej, hej baby*, *Yveta*, *Čau, láska*, *Jsí můj pán* a další. Jeho skladby získaly ceny na nejznámějších hudebních festivalech v Tokiu, Rio de Janeiru či v Cannes.

Založil bigbeatovou skupinu Mefisto, která účinkovala nejdříve v Laterně magice a poté v divadle Rokoko, kde Karel Svoboda dostal příležitost skládat pro novou generaci zpěváků v čele s Václavem Neckářem, Martou Kubišovou nebo Helenou Vondráčkovou. Karel Svoboda často spolupracoval i se svým bratrem Jiřím Svobodou.

K interpretům jeho písní patří či patřili Karel Gott, Hana Zagorová, Eva Pilarová, Milan Drobný, Waldemar Matuška, Lešek Semelka, Jiří Schelinger,

Michal David, Iveta Bartošová, Marcela Březinová, italská zpěvačka Anna Rusticano a mnoho dalších.

Napsal muzikál *Dracula*. Věnoval se také filmové hudbě, skládal pro režiséra Václava Vorlíčka. Složil hudbu k filmu *Smrt si vybírá* z roku 1972, *Tři oříšky pro Popelku*, seriálu *Létající Čestmír*, *Návštěvníci*, znělku *Včelky Máji* a další.

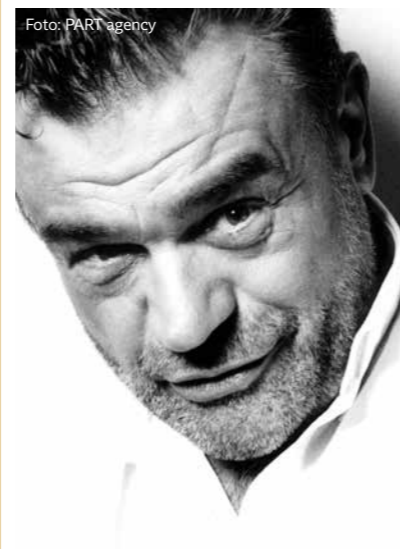

Foto: PART agency

Karel Svoboda získal v roce 2006 Zlatou cenu OSA za přínos české hudební tvorbě.

Zastupován OSA od 1. 7. 1965,
členem od 1. 1. 1992. V databázi má registrováno 864 skladeb.

**TEXT — VLADIMÍR
KOČANDRLE**

Vladimír Kočandrle vstoupil jako textař i skladatel do československé pop-music se skupinou OK Band. Spolu s Karlem Svobodou se podílel např. na comebacku Ivety Bartošové. Při této příležitosti vznikla také píseň *Tři oříšky*. S Michalem Davidem a Františkem Janečkem spoluprodukoval *Duety Lucie Bílé* s Karlem Gottem a k několika z nich napsal text. Spolupracuje jako autor a producent se zpěvačkou Ilonou Csákovou — alba *Modrý sen*, *Blízká i vzdálená* a *Tyrkys*. Spolu s Lou

Fanánkem Hagenem psali české texty k legendárnímu dětskému projektu Šmoulové. Působil v hudebních společnostech Monitor Records, EMI, Parlophone a aktuálně ve Warner Music.

V roce 2015 získal na Výročních cenách OSA titul Nejúspěšnější autor v zahraničí.

Zastupován OSA od 1. 1. 1982,
členem od 1. 1. 2001. V databázi má registrováno 516 skladeb.

**NAKLADATEL — PROVOX
MUSIC PUBLISHING,
S. R. O. —
JIŘÍ PAULŮ (JEDNATEL)**

Nakladatelství ProVox zastupuje autorské trojhvězdi tvořené Ladislavem a Jiřím Štaidlovými spolu s Karlem Svobodou, hudební produkce Karla Svobody a mnoho dalších. Tituly bratrů Štaidlů jako *C'est la vie*, *Tam za vodou* v rákosí, *Kávu si osladím*, *Lady Carneval*, *Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš*, *Trezor* a desítky dalších patří k nejslavnějším. V katalogu má také úspěšné televizní a filmové hudební produkce Karla Svobody — *Cirkus Humberto*, *Dobrodružství kriminalistiky*, *Včelku*

Máju. Píseň *z pohádky Tři oříšky pro Popelku* *Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš* se stala druhou nejoblíbenější filmovou písní vyhlášenou u příležitosti 100. výročí české kinematografie v r. 1996.

V roce 2015 byl oceněn na Výročních cenách OSA jako Nejúspěšnější nakladatel.

Zastupován OSA od 1. 1. 1996,
členem od 1. 1. 2000.

Populární skladba roku POHODA

AUTOŘI:

HUDBA — TOMÁŠ KRULICH

Skladatel, kytarista kapely Kabát. Autor hitů kapely V pekle sudy válej, Bum bum tequilla, Bára, Šaman a dalších. Autorskou dvojici tvoří především

s kolegou z kapely Milanem Špalkem, který skladby opatřuje texty. Jeho skladby vyšly také na desce Uruguay Cavallery, která byla jeho projektem mimo domovskou kapelu. Dříve působil také v kapele Motorband s Kamillem Střihavkou. Jako autor získal ocenění v rámci Výročních cen OSA za rok 2012 a 2013 v kategorii Nejúspěšnější skladatel populární hudby.

**Zastupován OSA od 1. 4. 1993.
Členem od 1. 1. 1999. V databázi
má registrováno 71 skladeb.**

TEXT — MILAN ŠPALEK

Textař, příležitostný skladatel, zpěvák, baskytarista v kapele Kabát. Je hlavním textařem kapely Kabát, ke skladbám

Colorado a Dávám ti jen jeden den složil i hudbu. Také je autorem textů, které se objevily v repertoáru kapely Olympic (Tak to mi pěkně začíná, 7 statečných, To já si jen tak) nebo na desce projektu Uruguay. Jako autor získal již několik ocenění v rámci Výročních cen OSA: za rok 2008 — Nejhranější populární skladba roku (Kdo ví jestli); za rok 2010, 2011, 2012, 2013 — Nejúspěšnější textař.

**Zastupován OSA od 1. 4. 1993.
Členem od 1. 1. 1999. V databázi
má registrováno 174 skladeb.**

Vážná skladba roku SVATÝ VÁCLAV

AUTOR: MARTIN KUMŽÁK

Skladatel vážné hudby, aranžér a dirigent. Věnuje se kompozici současné vážné hudby. Aranžoval a dirigoval muzikály West Side Story, Hair a Ruskalka, koncertní projekt Lucie a FOK. Společně s Jankem Ledeckým vytvořil muzikály Hamlet a Galileo. Složil hudbu k česko-americkému filmu Manor, v Národním divadle složil hudbu mimo jiné pro dvě hry režírované Janem Kačerem — Peer Gynt a Hrdina Západu. Dlouhodobě spolupracuje s Jankem Ledeckým, Danielem Hůlkou, Hanou Křížkovou a Kontrabandem Milana

Svobody. Dále dirigoval v pařížské Bercy projekt Excalibur francouzského skladatele Alana Simona. Státní opera Praha uvedla jeho operní debut Božská komedie na libreto Lubomíra Holzera.

**Zastupován OSA od 1. 11. 1990.
V databázi má registrováno
172 skladeb.**

Nejúspěšnější skladatel populární hudby / Nejúspěšnější textař RICHARD KRAJČO

Skladatel, textař, frontman skupiny Kryštof, divadelní a filmový herec. Je autorem či spoluautorem skladeb kapely Kryštof Atentát, Inzerát, Lolita, Obchodník s deštěm a dalších. Jeho stejnojmenné skladby také doprovodily jako titulní písně filmy Bobule (spolu s Evženem Hofmannem a Tomášem Rorečkem) a Křídla Vánoc (spolu s Daliborem Cidlinským, Petrem Harazinem a Štěpánem Petřem). Jako autor získal zatím nejvíce ocenění v různých kategoriích v rámci Výročních cen OSA:

- Nejúspěšnější skladatel populární hudby — 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2015;
- Nejúspěšnější textař — 2005, 2009, 2015;
- Populární skladba roku (Tak nějak málo tančím) — 2009;
- Populární skladba roku (Cesta) — 2013, 2014.

**Zastupován OSA od 1. 7. 2005,
členem od 1. 1. 2012. V databázi má
registrováno 101 skladeb.**

Nejúspěšnější skladatel vážné hudby JURAJ FILAS

Skladatel a pedagog na HAMU. Je laureátem řady pěveckých i skladatelských soutěží.

Juraj Filas je autorem cca 100 skladeb komorních, symfonických, kantátových, koncertů, TV opery, Te Deum a Requiem. Své skladby píše pro přední světové hráče (Josepha Alessiho, sólo trombonistu Newyorské filharmonie, trumpetistu Otto Sautera ad.) a orchestry. Jeho díla zazněla na významných pódii jako Carnegie Hall a Lincoln Center v New Yorku, Tonhalle Zürich, na festivalech Pražské jaro, Beethovenfest Bonn i na dalších místech, jako je např. Lausanne, Ženeva, Paříž, Hongkong, Tchaj-wan, Tokio, Mexiko, Petrohrad či Londýn.

Zastupován OSA od 1. 6. 1980, členem od 1. 1. 1992. V databázi má registrováno 161 skladeb.

Nejúspěšnější mladá autorka populární hudby MIROSLAVA MIŠKECHOVÁ

Slovenská zpěvačka, písničkářka a skladatelka. Od svých 15 let skládá texty, do kterých vkládá osobitý humor a nadhled. Získala řadu významných folkových ocenění.

Do českého povědomí ji dostal duet Cudzinka v tvojej zemi, na němž spolupracovala se zpěvákem Ondřejem Ládkem alias Xindlem X. V roce 2014 vydala debutovou desku se svými texty s názvem Schizofrenik — Optimista.

**Zastupována OSA od 4. 2. 2015.
V databázi má registrováno
14 skladeb.**

Nejúspěšnější mladý autor vážné hudby JAN RÖSNER

Skladatel, zpěvák, student konzervatoře obor klasický zpěv. V současnosti studuje na katedře skladby u prof. Ivana Kurze. V průběhu svého studia získal již řadu ocenění, např. čestné uznání na mezinárodní skladatelské soutěži Generace 2014, hlavní cenu v mezinárodní soutěži Verdehr Trio Composition Competition a první cenu ve skladatelské soutěži vyhlášené Západočeským hudebním centrem roku 2015.

**Zastupován OSA od 29. 4. 2015.
V databázi má registrovány
3 skladby.**

Nejúspěšnější autor v zahraničí

– Vážná hudba VARHAN ORCHESTROVIČ BAUER

Hudebník, skladatel, aranžér a dirigent. Věnuje se komponování filmové a scénické hudby. V poslední době se vepsal do povědomí české veřejnosti svou prací na hudbě k filmu Goyovy přízraky režiséra Miloše Formana. Dirigoval například London Symphony Orchestra, olomouckou filharmonii se Symfonickým orchestrem Českého

Foto: Andy Owl

rozhlasu. Svoji vlastní tvorbu často hraje i nahrává s orchestrem, který založil pod jménem Okamžitý filmový orchestr. Pracoval jako aranžér filmové hudby pro Michala Pavlíčka (např. The Scarlet Pimpernel), Ondřeje Soukupa (Pták Ohnivák, Jezerní královna), Michaela Kocába (Král zlodějů) a Milana Kymličku (Little Men, Ripleys).

Zastupován OSA od 1. 1. 1999, členem od 1. 1. 2010. V databázi má registrováno 263 skladeb.

– Populární hudba ZDENĚK MERTA

Skladatel a producent. Napsal několik desítek filmových a televizních partitur, mnoho písní, dva balety a několik komorních i symfonických skladeb. Mezi jeho poslední aktivity patří autorská i producentská spolupráce se Zorou Jandovou, skladby Tance století pro trubku a orchestr nebo Shakespeare's RAPSODY pro orchestr, zpěvačku a dva rapery. Jeho symfonický obraz The Last Century zahrála Filharmonie Brno s dirigentem Casparem Richterem, skladba Via Lucis byla premiérově provedena ve Smolném chrámu v Petrohradě. Za partitury muzikálů Babylon a Svět plný andělů byl nominován na Cenu Alfréda Radoka. Napsal hudbu k představení Casanova či operetu Ferdinand. Spolupracoval na filmech Summer with Ghosts, Hraňáři, Probudím se včera nebo Zločin v Polné.

Zastupován OSA od 1. 1. 1973, členem od 1. 1. 1992. V databázi má registrováno 760 skladeb.

Nejúspěšnější skladba mezi žánry JAZZOVÁ MŠE

AUTOR: JAROMÍR HNILIČKA

Český trumpetista, skladatel, aranžér, jazzový hudebník, hudební pedagog. Je členem Orchestru Gustava Bromy. Komponuje a aranžuje vše od populárních písniček přes hardbopové a cool-jazzové drobnosti pro příležitostné bombo, velkokapelový swing, jazzrock, freejazz až k hudbě třetího proudu. Jeho nejslavnější skladbou je opus Misa Jazz — Jazzová mše. Za svou dlouholetou uměleckou tvorbu se dočkal mnoha titulů i ocenění, z nichž k těm nejprestižnějším patří Cena českých

skladatelů a koncertních umělců, Cena města Brna, Cena Gustava Bromy, Cena Josefa Blahy, Cena Ludka Hulana nebo Cena města Kroměříže pro osobnost roku 2010.

Zastupován OSA od 1. 1. 1958, členem od 1. 1. 1992. V databázi má registrováno 293 skladeb.

Nejúspěšnější nakladatel WARNER/ CHAPPELL MUSIC S. R. O. CZ

**JIŘINA PETROVÁ
(JEDNATELKA)**

Nakladatelství Warner/Chappell Music s. r. o. CZ patří do nadnárodní skupiny Warner/Chappell Music, resp. Warner Music Group. Za více než 200 let existence zastupuje celou řadu legendárních skladatelů a disponuje bohatým katalogem současných hitů i nadčasových evergreenů. S pobočkami ve více než 40 zemích světa poskytuje WCM své služby skladatelům, filmovým producentům a ostatním nositelům práv.

WCM v současné době zastupuje hudební díla např. Beyoncé, Erica Claptona, Green Day, Jay Z, Katy Perry, Led Zeppelin, Madonny, Muse, Radiohead, Rihanny, Red Hot Chili Peppers, Timbaland a mnoha dalších. Z českých autorů např. díla Jaromíra Vejvody, Josefa Stehlínského, Bohuslava Martinů a jiných.

Zastupováno OSA od 1. 1. 1997, členem od 1. 1. 2002.

Cena za propagaci a šíření české hudby LIBOR PEŠEK

Český dirigent. Aktuálně zastává post hlavního dirigenta Českého národního symfonického orchestru, pravidelně pracuje s předními českými orchestry (Česká filharmonie, Symfonický orchestr Českého rozhlasu a další) a vystupuje v zahraničí. Založil Komorní harmonii a komorní soubor Sebastian orchestr. Vrcholem Peškovy kariéry je jeho desetileté působení ve funkci uměleckého ředitele a šéfdirigenta Královského filharmonického orchestru v Liverpoolu (Royal Liverpool Philharmonic Orchestra), se kterým dodnes vystupuje. Obdržel Řád britského impéria a byl jmenován čestným členem Univerzity v hrabství Lancashire v Prestonu. Získal prestižní Cenu Classic a medaili Za zásluhu I. stupně z rukou prezidenta Václava Havla (1997). ☒

Jaký je váš vztah k OSA?

Co pro vás cena od OSA znamená?

MIROSLAVA MIŠKECHOVÁ

(Nejúspěšnější mladá autorka populární hudby)

Jsem ráda, že něco takového jako OSA existuje, sama bych si hraní svých skladeb neuměla ohlídat a ani nevím, jestli by to bylo vůbec možné. Takže je to super a asi každému autorovi se peníze za užití děl hodí.

Co pro mě cena znamená, zjistím asi až s odstupem času, ale rozhodně je to pro mě stimul a zpětná vazba, že má smysl se hudbě věnovat a že to asi i trochu umím.

VARHAN ORCHESTROVIČ BAUER

(Nejúspěšnější autor v zahraničí / vážná hudba)

OSA je organizace pro šílené skladatele, jako jsem já, kteří jsou nepraktičtí, zapomínají se najít, zapomínají si dojít pro peníze... Pro tyhle lidi je OSA jediná záchrana.

Je to pro mě úžasné a nečekané. Nejvíc bych chtěl poděkovat Liboru Peškovi, což byl ten, kdo vzal moji hudbu a pustil ji Miloši Formanovi. Spolu s další filmovou hudbou, která vznikla za roky práce, se to, zdá se, nasbíralo a stal jsem se letos nejhranějším.

EDUARD KREČMAR

(Zlatá cena OSA)

Bez Ochranného svazu autorského bychom nemohli tvořit, protože kdyby člověk nedostal peníze, musel by jít do práce a nemohl by nic nového napsat.

Pro mě to znamená uznání celoživotní práce. Jsem už starší pán a dnes večer tu zazněly písničky, které jsem napsal v mládí, a pořád se hrají, a ta cena to potvrdila.

WARNER/CHAPPELL MUSIC s. r. o. CZ / jednatelka Jiřina Petrová

(Nejúspěšnější nakladatel)

Ochranný svaz autorský je pro mě každodenní chléb. Jako nakladatel jsem s OSA v každodenním styku, jelikož pomáhá vybírat našim autorům jejich honoráře.

Cenu chápu jako ocenění pro naše autory za jejich úžasnou práci a za to, co dělají pro lidstvo, protože kde bychom byli bez hudby.

JAN RÖSNER

(Nejúspěšnější mladý autor vážné hudby)

Pro mě je to velmi užitečná organizace, protože v dnešní době není žádná

jiná možnost, jak by skladatel mohl svoje honoráře uhlídat, a OSA zvládne uhlídat i věci, o kterých člověk ani neví, že se hrají. Díky OSA můžeme být ohodnoceni za naši práci.

Rozhodně si ceny vážím. Ale moc nevím, jak jsem se k ní dostal. Já se vždycky snažím dělat svoji práci a snažím se, aby se moje skladby pokud možno hrály. To ocenění je pro mě něco navíc. Ale je to dobrá reflexe toho, co dělám, a jsem moc rád, že OSA tuto cenu uděluje a také za to finanční ohodnocení, které je pro mladého autora velkou pomocí.

RICHARD KRAJČO

(Nejúspěšnější textař)

V dnešní době, kdy se bere všechno jako majetek všech, můžeme být my autoři rádi, že máme někoho, kdo se snaží naše práva nějakým způsobem ochraňovat a spravovat. Já mám vztah k OSA vřelý a trochu mě mrzí, že ta image, kterou OSA má, není moc dobrá, ale je to asi způsobeno tím, že lidé té problematice tolik nerozumí, což je škoda.

Já už mám doma těchto cen několik, a když jsem dnes viděl předávat ceny za klasickou hudbu, tak mi přijde neuvěřitelné, že jsem v téhle společnosti. Já sám noty neumím a nemám hudební vzdělání a vždycky jsem hudbu skládal tak, jak jsem to cítil. Moc si toho ocenění vážím.

TŘI OŘÍŠKY

(Zlatý fond OSA)

autoři: Karel Svoboda, Vladimír Kočandrlle, nakladatel: ProVox Music Publishing, s. r. o. / jednatel Jiří Paulů

S Ochranným svazem autorským spolupracuji již zhruba 40 let a délka toho spojení mluví sama za sebe. Myslím, že by mnoho společností chtělo mít takovou tradici, takové výsledky a mezinárodní vazby, jako má OSA. Málokterá oblast kultury je tak dokonale zorganizovaná, jako jsou ochranné svazy autorské po celém světě, a OSA patří k jedněm z nejváženějších.

Jelikož společnost ProVox Music Publishing, s. r. o., oslavila letos v lednu 20 let své činnosti, je to vlastně takový dárek k narozeninám, což mě moc těší. ☑

Užití díla v zahraničí

Stalo se vám někdy, že bylo v zahraničí užito vaše dílo a stále vám za něj od OSA nedorazila žádná odměna? Vězte, že děláme maximum pro to, abyste o svá práva nebyli ochuzeni. V případech užití děl v zahraničí se však OSA zpravidla musí spolehnout na činnost zahraničních partnerských organizací, čímž je možnost dohledu nad tamním výběrem odměn významně omezena. Především na východ od našich hranic je kvalitní fungování kolektivní správy a důsledný výběr odměn spíše výjimkou než pravidlem, takže často není možné dodržet standard, na který jsou nositelé práv zvyklí v ČR. Tento článek pojednává o praxi zahraničního licencování a výběru odměn pro tuzemské nositele práv.

OSA se poměrně pravidelně setkává s reklamací zastupovaných autorů ohledně užití jejich děl v zahraničí. V případě, že odměna za užití nedoputuje k autorům standardní cestou, provádí reklamační oddělení OSA šetření u příslušné partnerské organizace kolektivní správy. OSA má celkem 118 recipročních smluv, které pokrývají takřka celý svět. Ve většině případů se podaří reklamaci úspěšně vyřešit. Existují ovšem i specifické případy, kdy je proces získání odměny značně komplikovaný. Důvodem je zpravidla problematická právní situace na daném zahraničním trhu.

Prvním typickým problémem je větší množství kolektivních správců na trhu. Ne všechny právní řády zakotvují monopol kolektivní správy, jako je tomu v ČR. S větším množstvím kolektivních správců je spojená neochota hradit autorskou odměnu, neboť uživatelé zpravidla nemohou jednoduše ověřit rozsah oprávnění ani okruh zastupovaných autorů konkrétního kolektivního správce. Tato situace tížila až do roku 2008 například ruský trh. I když situace v Rusku už je dnes vyřešena, problém multiplicity kolektivních správců nadále trápí například Ukrajinu, Moldavsko nebo Kazachstán.

V USA je model více kolektivních správců dokonce normou, která s sebou nese neblahé dopady. V rámci konkurenčního boje kolektivních správců převládá snaha přilákat do svých řad komerčně nejúspěšnější autory, kteří jsou proto výrazně zvýhodňováni oproti ostatním nositelům práv. To se bohužel dotýká nositelů práv zastupovaných OSA, kteří za užití v USA v některých případech inkasují neadekvátní odměnu.

Dalším problémem je nedostatečná lokální právní úprava, která umožňuje uživatelům hradit nepřiměřeně nízkou autorskou odměnu, případně odměnu nehradit vůbec. Nechvalně proslulým institutem v této oblasti je zastropování výše autorské odměny u konkrétního užití. Například v Makedonii stanovil místní autorský zákon ještě v minulém roce strop pro odměnu za rozhlasové a televizní vysílání jako násobek průměrné makedonské mzdy, aniž by tento ukazatel měl jakoukoliv logickou návaznost na autorskou odměnu. Autoři pak inkasují zanedbatelnou odměnu, i když jejich dílo zaznělo na významné stanici v hlavním vysílacím čase. Pro příklady nesmyslně zastropovaných autorských odměn ostatně nemusíme chodit nijak daleko. Český

autorský zákon doposud obsahuje zcela nekoncepční zastropování v případě ubytovacích zařízení, a to ve výši 50 % z koncesionářského poplatku.

Problémem je často i vágně definovaný zákon postrádající účinné donucovací prostředky. Vágnosti zákona zpravidla využívají velcí uživatelé, typicky vysílatelé, a nehradí odměnu vůbec. Tento problém donedávna sužoval Slovinsko a v současnosti se ukazuje být závažným problémem na významném čínském trhu, kde odměnu odmítají hradit vysílatelé celonárodního i regionálního charakteru.

Pro úplnost ve výčtu ještě uvedme specifický příklad, kdy kolektivní správce nemá zavedeny dostatečné procesy, aby byl schopen inkasované odměny kvalitně rozúčtovat na základě uživatelem dodaného hlášení. Zde jde o problém spíše přechodného charakteru. Autorská odměna k autorům zpravidla doputuje v plné výši, pouze se značným zpožděním. S tímto problémem se naši autoři setkají například

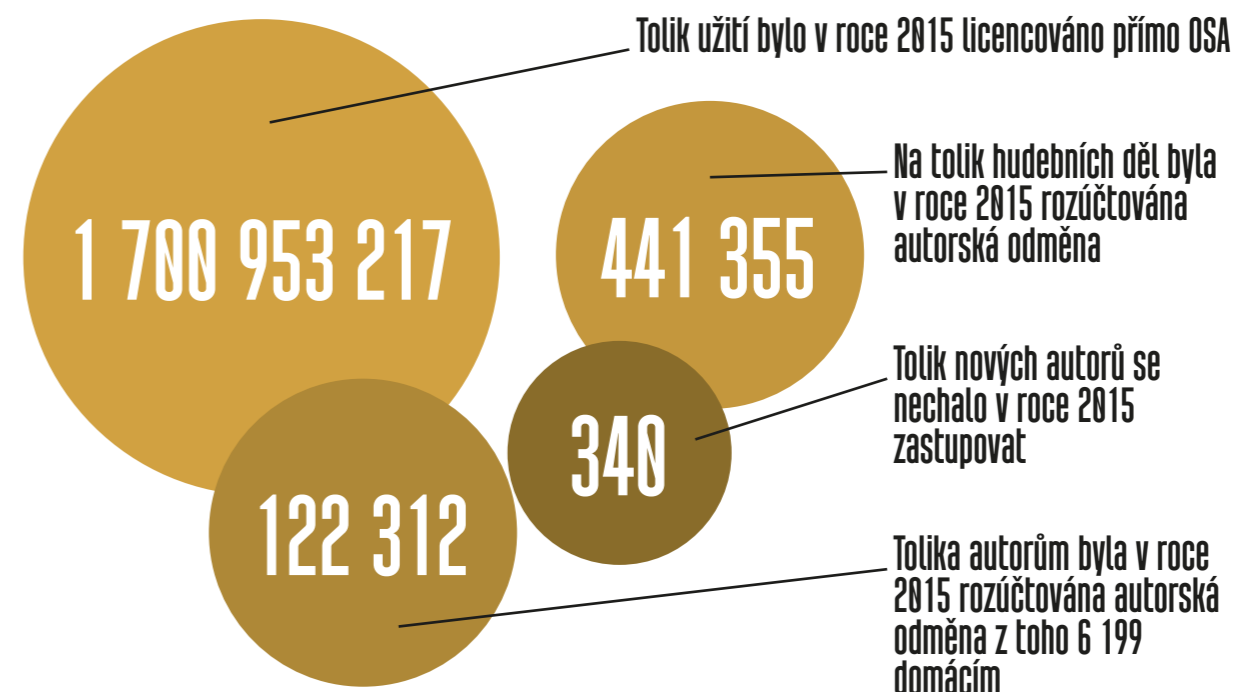
v případě vybraných užití v Bulharsku, kde budou odměny rozúčtovány zpětně i za několik let.

Prvním nezbytným krokem pro získání odměny za užití na zmíněných problematických trzích je informování reklamačního oddělení OSA o takovém užití. Informovat lze předem i následně po užití. Náš monitorovací systém užití děl se soustřeďuje na užití v ČR, takže spolupráce zastupovaných autorů je v případě zahraničí klíčová.

OSA následně kontaktuje partnerskou organizaci kolektivní správy za účelem získání odměny pro zastupovaného autora. I v případě, že se získání odměny skrze partnerskou organizaci ukáže jako nemožné, hledáme dále alternativní způsoby vyřešení celé situace. S dotčenými autory úzce spolupracujeme a snažíme se například vyjednat s uživatelem přímo. V případě, že autor s uživatelem z některé z problematických zemí uzavírá smlouvu úzce související s užitím autorského díla

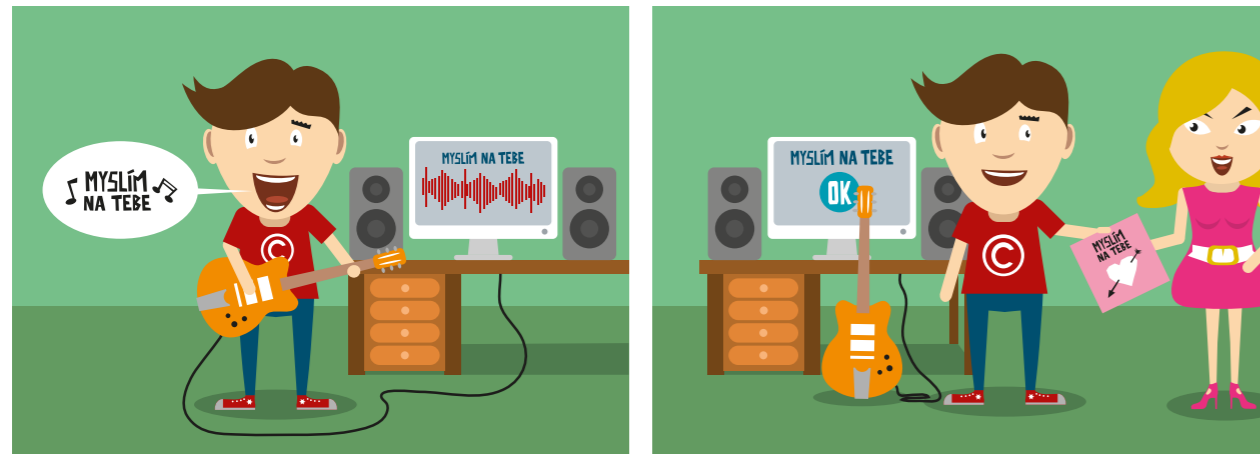
(např. synchronizační oprávnění nebo oprávnění k užití uměleckého výkonu), je možné ošetřit autorská práva již v rámci této smlouvy. Zejména zde je důležité včas kontaktovat OSA, neboť zahrnutí práv v individuální smlouvě je ze své podstaty výjimkou ze zastupování a je nezbytné jednorázově vyloučit příslušná práva partnerskému kolektivnímu správci. Bez součinnosti autora a OSA by zahrnutí licence autorem představovalo porušení smlouvy o zastupování. OSA je zároveň připraven pomoci zastupovanému autorovi s formulací licenční smlouvy, aby bylo užití dotčeného díla ošetřeno ve všech aspektech.

Ačkoliv je získání autorské odměny za užití díla na některých východoevropských a asijských trzích značně komplikované, OSA se vždy snaží individuálním přístupem k jednotlivým případům o dosažení nejlepšího možného řešení pro zastupované autory. Ostatně i to je jedním z poslání OSA. ☒

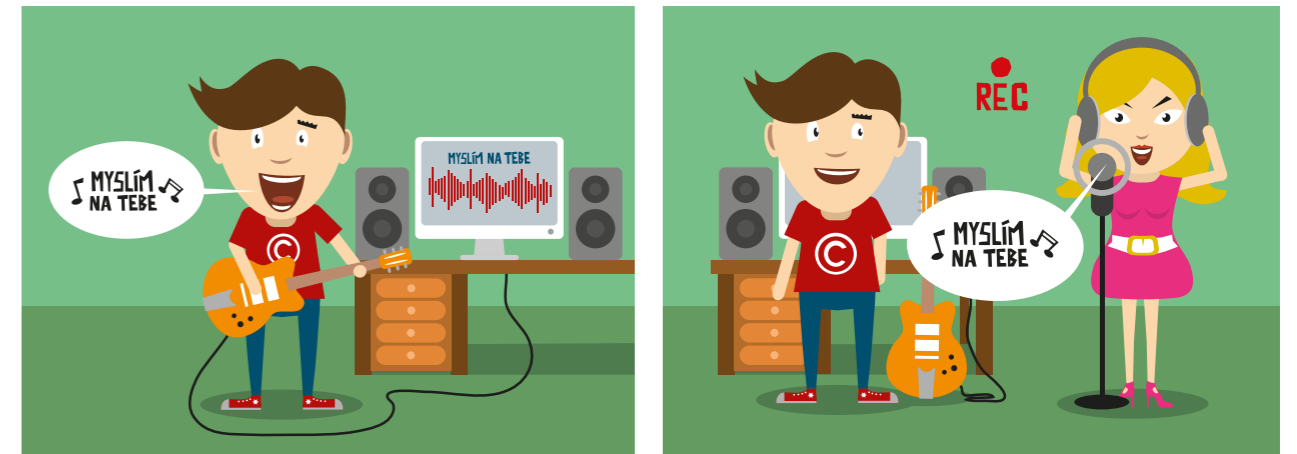

Více na stránkách www.osa.cz v sekci ke stažení – Ročenka OSA 2015.

HONORÁŘ AUTORA Z TV A RÁDIA

HONORÁŘ AUTORA Z HUDEBNÍCH NOSIČŮ

Finale – notační software pro náročné

Ke komponování a zápisu not používám Finale od verze 2.1, tedy přibližně 23 let. V té době to byl (kromě programu Score, ten však nedisponoval uživatelským rozhraním) jediný software, který vykazoval profesionální parametry a byl schopen i „netradiční“ notace. Od té doby se mnohé změnilo. Na trhu jsou k dispozici další programy, které Finale úspěšně konkurují. Jde především o stále oblíbenější program Sibelius, ale k dispozici jsou další, i freewarové programy, např. velmi kvalitní MuseScore.

Přestože jsem měl možnost se s těmito alternativami seznámit a příležitostně v nich i omezeně pracuji, zatím jsem neměl důvod svou volbu měnit, i s vědomím, že konkurenční softwary mají oproti Finale některé výhody. Je třeba také říci, že možnosti každého takto rozsáhlého programu jsou širší, než je schopen jednotlivý uživatel ocenit. Finale používám především jako skladatel a věnoval jsem se také některým profesionálním notografickým úkolům často s dost specifickými nároky na netradiční typy notace. Z tohoto hlediska také program posuzuji.

Nejnovější verze Finale 2014.5 nabízí na jednu stranu v podstatě neomezené možnosti tvarování notového zápisu, zároveň její uživatelská filozofie stále vychází z původní koncepce, která předpokládá dobrou znalost jednotlivých samostatných pracovních nástrojů a funkcí a není příliš intuitivní. Finale proto není vhodné pro toho, kdo chce program zvládnout snadno a rychle, nebo pokud uživatel nemá velké nároky typu např. netradiční notace. Nevýhodou programu je zároveň to, že stále neexistuje 64bitová verze, takže program vlastně není plně schopen využít možnosti moderního hardwaru.

Pokusím se velmi stručně zhodnotit jednotlivé funkce programu.

Nejprve je potřeba vytvořit šablonu budoucí partitury a partů. Nejjednodušší způsob je využití nabídky Setup Wizard, která obsahuje množství již připravených řešení, která lze samozřejmě kombinovat. Této fázi práce je třeba věnovat náležitou pozornost, např. zadat správný formát stránky pro partituru a party, správné pořadí nástrojů apod. Jakýkoliv atribut lze sice dodatečně měnit, ale je to vždy pracnější. Právě zde dělá netrpělivý začátečník časté chyby. Jsou i další způsoby vytvoření nové šablony nebo dokumentu, které zde nelze podrobněji rozvádět. Pro Finale je charakteristické, že pro každý úkol nabízí řadu i dost odlišných možností, a zkušený uživatel sám rozhoduje, jak je efektivně využít a kombinovat.

Vytvoříme-li základ partitury, lze přistoupit k vlastnímu zadávání not. To je možné opět několika způsoby a slouží

k tomu tři funkce označené ikonami pod klasickým základním menu File, Edit atd., součástí tzv. Main Tool Palette. U každé ikony Main Tool Palette se po ukázání myši na ikonu objeví název pracovního nástroje, po jeho zapnutí se objeví příslušné specifické menu.

Nejjednodušší způsob psaní not je Simple Entry Tool, kde lze zadávat noty myší (vhodné spíše pro začátečníky nebo na drobné opravy), z klávesnice počítače nebo pomocí MIDI klávesnice, případně lze kombinovat všechny možnosti. Počínaje verzí 2012 Simple Entry Tool obsahuje řadu dalších velmi užitečných funkcí, které v omezené míře doplňují jiné pracovní nástroje.

Dalším nástrojem k psaní not je Speedy Entry Tool, který osobně považuji za neefektivnější. Vyžaduje však uživatelskou zkušenost. Psaní not pomocí tohoto nástroje lze v případě klasické notace zvládnout téměř „v reálném čase“, jako bychom part hráli v pomalém tempu, a to i bez MIDI klávesnice. Opět lze použít jak klávesnici počítače, tak MIDI, způsob ovládání je však oproti Simple Entry výrazně jiný, je tedy nutno vlastně zvládnout dvě „techniky zápisu“.

Třetí nástroj se nazývá HyperScribe a slouží k psaní not pouze pomocí MIDI klávesnice nebo mikrofonu.

Posledním způsobem je skenování not, jakési hudební OCR, nebo import grafiky. Při dobré tištěné předloze jsou výsledky uspokojivé, v každém případě je však nutno opravit nepřesnosti.

Výhody těchto možností a jejich kombinací ocení především zkušený uživatel, pro začátečníka je to náročné a poněkud nepřehledné. Setkávám se s tím, že i zdánlivě pokročilí uživatelé se ve svém vývoji zastaví u Simple Entry a sází noty především myší.

Samostatné nástroje jsou dále pro zadávání artikulace, dynamických a dalších „textových“ výrazů, dále tzv. Smart Shapes (obloučky, crescendo, decrescendo a další grafické tvary) — zde je Finale oproti konkurenci v určitých funkcích poněkud pozadu, dále jsou zde naopak výborné nástroje pro práci s vlastnostmi notových osnov a taktů. Každý z těchto

nástrojů je v základních funkcích snadno pochopitelný. Nejběžnější situace jsou předem nastaveny a lze mezi nimi jednoduše vybírat. Efektivnější zvládnutí opět vyžaduje hlubší znalosti a zkušenosti, které tu nelze podrobně popisovat.

Zásadní výhodou Finale je, že možnosti těchto nástrojů jsou prakticky neomezené. To, co není v základní nabídce, lze vyrobit „na zakázku“ a také uložit pro další užití jako tzv. knihovnu. Lze libovolně kombinovat fonty včetně těch, které nejsou určeny pro Finale, lze vytvářet vlastní grafické symboly apod. Slabinou je v případě textových výrazů to, že pro různá místa lze použít sice stejný výraz, ale jeho změna na jednom místě změní stejný výraz i jinde. Změním-li například „f“ na „poco f“, změní se všude. Je třeba proto nejprve vytvořit kopii originálu. Tím se počet znaků v nabídce zmnoužuje a ta se postupně stává nepřehlednou. Výrazy jsou členěny do kategorií (např. dynamika, tempové změny, tempová označení, orientační čísla). Kategorie mají velmi dobře přednastaveny potřebné vlastnosti. Další výhodou Finale je v tom, že lze opět vytvářet kategorie vlastní a jejich vlastnosti nastavit dle potřeby (font, umístění atd.). Každý textový výraz lze měnit i individuálně, kategorie v tomto ohledu nijak nesvazují. Ve Finale existuje již velmi dlouho obdoba tzv. Magnetic Layout, známé funkce programu Sibelius, která zarovnávané prvky do roviny. Ve Finale je ale poměrně skryta a řada uživatelů o ní vůbec neví. Funguje tak, že vybrané prvky přichytí k vodící čáře (tzv. Guides), kterou je nejprve potřeba vytvořit. Rovnání, zákrytů a podobných notografických náležitostí je samozřejmě možné kromě primitivní manuální práce opět dosáhnout vícero způsoby.

Doposud popsané nástroje patří do skupiny tzv. Main Tool Palette. Sofistikované funkce jsou obsaženy v jiné skupině nástrojů, tzv. Advanced Tools Palette. Po čerstvé instalaci programu je však tato paleta skrytá a je nutné ji aktivovat v nabídce Window. Zde se nachází většina nástrojů pro pokročilé způsoby notace včetně stylů 20. století

nebo možností notací historických. Některé z takových funkcí jsou však (poněkud nelogicky) naopak v hlavní paletě. To se týká např. změny vlastností osnovy, jako je netradiční počet linek, skrytí části osnovy na stránce, změny vlastností taktových čar apod. Tyto nástroje v souhrnu poskytují velké možnosti, opět je ale nutná velmi dobrá orientace v jednotlivých nabídkách.

Předností programu je, že téměř cokoli lze kopírovat, zdaleka nejen noty samotné. Při užití filtrů a správném nastavení vlastností kopírovaného zdroje (např. stylu osnovy) lze ušetřit mnoho práce. Finale na rozdíl od jiných programů navíc podporuje funkci Drag and Drop. Nepřilíš významnou nevýhodou např. oproti Sibeliovi je naopak to, že lze vybírat a kopírovat jen úseky — např. části taktů nebo takty celé, nikoliv oddělené jednotky. Mohu např. zvolit, že chci kopírovat jen obloučky v daném úseku. Nemohu ale vybrat pouze jednotlivý oblouček samotný a vložit ho jina.

Vzhledem k typu uživatelského rozhraní rozděleného do jednotlivých nabídek Finale vhodně nabízí tzv. Metatools, což je možnost většinu funkcí naprogramovat pomocí klávesových zkratk. Lze se tak pomocí funkčních kláves přepínat mezi jednotlivými nástroji a dále přiřadit klávesové zkratky jednotlivým často používaným úkonům. Některé zkratky jsou už přednastaveny, lze je ale libovolně měnit a vytvářet další.

Další skupina mocných nástrojů je obsažena v nabídce Plug-ins. Ty automatizují sérii určitých úkonů. V základní nabídce po první instalaci je jich pouze omezený počet, další jsou volně ke stažení. Jejich zvládnutí ušetří při náročnějších notačních úkolech spoustu manuální práce.

Součástí programu je také tzv. Finale Script, určený k ukládání vlastních maker nebo jejich programování. Mé zkušenosti s touto funkcí však nejsou dobré. Makra fungují nespolehlivě.

Při práci ve Finale je potřeba vždy zvažovat, jak dalece má program „myslet za nás“. Záleží to na typu notačního úkolu. Čím je notace jednodušší,

tím větší část rozhodování lze přenechat programu. Jako příklad lze uvést tzv. Automatic Music Spacing, který je — jako ostatně většina funkcí Finale — vhodné nastavit podle typu práce. Týká se vzdálenosti not, které lze editovat buď hned při zápisu automaticky, nebo dodatečně povelom. Při složitějších úkonech se mi většinou osvědčilo automatizované funkce vypnout.

Finale disponuje velmi kvalitním playbackem. Umí načítat interpretační pokyny a poměrně věrně imitovat hudební styly. Navíc lze vytvářet i styly vlastní. Lze hrát přes MIDI nebo použít integrované zvukové banky, které se dodávají s programem. Jejich výběr je však v základní verzi omezený, další banky jsou placené. Finale však spolupracuje i s některými externími zvukovými bankami. Finale se dlouho pyšnilo nejkvalitnějším playbackem. To stále platí, co se týče věrnosti nápodoby interpretačních „klišé“. V kvalitě s programem dodávaných samplů se mu však např. nové verze Sibelia (počínaje verzí 7) přinejmenším vyrovnají. Pro mě, jako skladatele „vážné“ hudby, ovšem nejsou tyto funkce rozhodující.

Vestaven je i dobrý textový editor, s jehož pomocí lze několika způsoby umísťovat tzv. textové bloky.

Finale podporuje import i export grafiky, umí exportovat soubory audio, importovat zvukové stopy a importovat a synchronizovat filmový obraz.

Poslední verze Finale je v prostředí Windows poměrně stabilní, málokdy „padá“. Bohužel nemám zkušenost, jak funguje pod Mac OS. Linux není podporován, ale přesto v něm lze Finale (v distribuci Ubuntu) v omezeném režimu spustit při použití programu Wine.

Závěrem — zatím bych neměnil. Nerad klikám myší, bolí z toho ruka. Finale umožňuje akce myši omezit na přijatelnou míru. Je flexibilní a nikdy jsem se nedostal do situace, že by něco nebylo řešitelné, ať byl kompoziční nebo notační úkol jakkoliv náročný. Doufám, že další verze bude už i 64bitová. ☒

Ocenění mladí autoři

Výroční ceny neopomijí mladou generaci a oceňují mladé autory do 30 let, kteří dostávají od OSA také finanční podporu. Za pop si ji odnesla slovenská zpěvačka Miroslava Miškechová, která se proslavila díky duetu Cudzinka v tvojej zemi, na němž spolupracovala s Xindlem X a za oblast vážné hudby Jan Rösner, skladatel a student konzervatoře.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

ODPOVÍDALI: MIROSLAVA MIŠKECHOVÁ, JAN RÖSNER

Miroslava Miškechová

Od kolika let se věnuješ hudbě a skládání? Co tě k tomu vedlo?

Odmala som navštevovala detský zbor, v pätnástich k tomu pribudli hodiny gitary. Vtedy som začala nejakú intuitívne skladať, hrala som si akordy a do toho vymýšľala melódie. Napadlo mi, že by som tomu mohla dať aj nejakú ucelenú piesňovú formu. Bolo to pre mňa ako objavovať dávno objavenú Ameriku. Autorov či skladateľov som totiž vždy považovala za nejakých čarodejov a zrazu som robila to isté. Až na to, že moje výtvary spočiatku až také čarovné neboli. ☺ Najskôr som svoje piesne prezentovala výlučne najbližším priateľom, no napriek tomu, že ma veľmi povzbudzovali, vôbec som si neverila. Túžba robiť hudbu ale zvíťazila nad strachom, a tak som sa prihlásila do rôznych hudobných súťaží. Prišli prvé úspechy, a to ma nakoplo!

Ocenění ti vyneslo také finanční odměnu, jak s ní plánuješ naložit?

Kedže som nielen autor, ale aj interpret, tak ju s najväčšou pravdepodobnosťou investujem znova do hudby. Chcela by som nahráť nové piesne, natočiť videoklip. Určite sa mi tie peniaze zídu a ľahko sa minú. ☺

Kterého ocenění si doposud nejvíce vážíš?

Velmi si vážim ocenenie Zlatá autorská porta, ktoré som získala ešte pred štyrmi rokmi. Bola som vtedy ešte ucho

a pred festivalom Porta, o ktorom som toľko počula a čítala, som mala ohromný rešpekt. Tak veľmi som si priať dostať sa aspoň do finále a ani vo sne by mi nenapadlo, že skončím na prvom mieste. Navyše som tam spoznala kopec milých a dobrých ľudí, s ktorými som dodnes v kontakte.

Vzpomínáš si na svůj první text, hudbu, které jsi složila?

Áno, v šuplíku mám odložené svoje prvotiny, ale zatiaľ sa ich nehodlám z neho vytiahnuť. ☺ Tie „diela“ skrátka kopírujú môj vtedajší vek. Problémy, ktoré som v tej dobe riešila, sa mi s odstupom času zdajú úplne malicherné. To mi zároveň dodáva nádej, že aj to, čo ma trápi teraz, je v podstate celkom nepodstatné.

Kde se vidíš za 10 let?

Dúfam, že budem mať ako teraz hlavu v oblakoch, ale nohami už budem stáť na pevnej zemi. Chcem sa tešiť zo života a snať sa mi podarí tešiť aj ostatných. Ak to bude muzikou, tak to bude úplne ideálne!

Jaký má pro tebe význam OSA?

OSU vnímam ako most medzi autormi a užívateľmi ich diel. Je super, že existuje kolektívna správa, ktorá chráni ich záujmy. Nevieť, či by bolo vôbec možné, aby si tieto veci manažovali a ošetrovali samotní autori či skladatelia.

Jan Rösner

Od kolika let se věnuješ hudbě a skládání? Co tě k tomu vedlo?

Hudbě jsem se začal věnovat už v dětství, začínal jsem jako zpěvák. Toto zaměření se mě drželo až donedávna, kdy jsem se začal věnovat skladbě, což jsou teď přibližně asi čtyři roky. Měl jsem tedy už předtím trochu zkušeností s tvorbou rockové hudby, ale rozhodně nešlo o nic srovnatelného s tím, co dělám dnes. K tomu jsem se dostal až po prvním kontaktu s klasickou hudbou 20. století a hudbou soudobou. Ta mě naprosto nadchla a mě napadlo, že bych vlastně mohl taky zkusit něco napsat...

Ocenění v rámci Výročních cen OSA ti vyneslo také finanční odměnu, jak s ní plánuješ naložit?

To tedy ještě nevím! Asi budu šetřit na horší časy! (smích)

Kterého ocenění si doposud nejvíce vážíš?

Je těžké se jednoznačně rozhodnout... Nejvíce si asi vážím ceny od International Clarinet Association za své Trio pro housle, klarinet a klavír. Díky ní budu mít nyní vůbec první provedení v zámoří, čehož si velmi vážím. Snad nebude také poslední!

Vzpomínáš si na svůj první text, hudbu, které jsi složil?

Na první text nebo hudbu ze svého „rockového období“ si bohužel nepamatuji, už je to spousta let. Rozhodně si však vybavuji své první skladatelské pokusy z oblasti „klasické“ kompozice z konzervatoře, tehdy ještě z dob studia zpěvu... A doufám, že jsem jediný!

Kde se vidíš za 10 let?

Nerad si představuji jakoukoliv budoucnost, pokud to není čistě prakticky užitečné...

V případě jejího nenaplnění přichází pouze zklamání. Tedy v případě, že je příliš růžová. A upínání se k budoucnosti, která zase není nikterak slavná, také nepovažuji za zdravé. Takže si opravdu netroufám ani pomyslet, kde se vidím za 10 let.

Jaký má pro tebe význam OSA?

OSA považuji za velmi užitečnou organizaci pro skladatele. Nebýt ho, jen těžko si lze představit, že by dnes mohl skladatel získat nějaké finance za provádění děl. Samozřejmě že tu stále existují zakázky — na klasické skladby, filmovou hudbu atd. Pouze na to však spoléhat nelze, a pak se určitá popularita projevující se prováděním autorových skladeb stává dalším užitečným zdrojem obživy. Díky tomu získává skladatel více času, ve kterém se může věnovat tvorbě. ☒

Petr Harazin o spolupráci s Lucií Bílou

V rámci Výročních cen OSA za rok 2014 byl jako mladý autor v oblasti popu oceněn Petr Harazin — skladatel, textař, zpěvák a kytarista havířovské kapely Nebe. Jako textař se dostal do povědomí díky spolupráci s Richardem Krajčem, je spoluautorem písní jako Cesta, Inzerát, Křídla Vánoč, Křídla z mýdla, Po kouscích, Ze scénářů. Ocenění OSA mu přineslo i spolupráci s Lucií Bílou na jejím nejnovějším albu.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

ODPOVÍDAL: PETR HARAZIN, NEBE (ZASTUPOVÁN OSA OD 2012, V DATABÁZI MÁ REGISTRováNO 44 HUDEBNÍCH DĚL)

Loni jsi získal cenu OSA — Nejúspěšnější mladý autor v oblasti popu —, posunulo tě toto ocenění někam? Na co jsi použil příspěvek, který ti OSA věnoval, bylo to na novou tvorbu?

Myslím, že každé ocenění člověka chtě nechtě někam posune, pokud se v tom, co dělá, snaží pokračovat. Původně jsem chtěl výhru použít na něco, co by mi udělalo osobní radost, tehdy jsem si myslel na nové auto, ale pak ve mně opět vyhrálo přesvědčení, že je třeba primárně investovat do rozvoje toho, co dělám, takže jsem si nakonec za výhru koupil nový mikrofon.

Podílel ses na textech pro Lucií Bílou, jak ses k ní dostal?

Myslím si, že právě díky té ceně OSA. Byl to pro mě šok, když mi volala Iva Milerová ze Supraphonu a ptala se mě, zda bych měl o tuhle práci zájem. Musel jsem se poradit s kluky z kapely a Štěpána přizvat jako spoluautora, protože takhle to děláme i u nás v kapele a sám bych to nezvládl.

Jak vás ta práce bavila? Co vás inspirovalo?

Ona je to taková horská dráha. Chvillemi nás to bavilo hrozně moc. Byly to chvíle, kdy text vzniká jednoduše a přirozeně a jde to jako po másle. Ale pak jsou chvíle, kdy musíte při textování dodržet i přesné frázování, a my jsme ty písně měli nahrané od producenta v takové poloangličtině a to potom třeba sedíte celé dny u nějakého textu a říkáte si, že to pořádkem není ono. A inspirovala mě spousta věcí, chtěl jsem, aby některé obraty byly vtipné, trochu reagovaly na minulost, jako například píseň Tenisky, nebo jemné jako píseň V loužích nebo aby tam byly texty s hlubším významem, jako je třeba píseň Hana, která je podle mě nejsilnější z celého alba.

Jsi v blízkém kontaktu také s Richardem Krajčem, podílel ses například na textu k písničce Cesta, která byla

v rámci Výročních cen OSA několikrát oceněna. Jak moc pracuješ na tom, abys nespojoval a nenapodoboval tvorbu Nebe a Kryštofa?

Já osobně nad tím takhle vůbec neuvažuju. Vyrostl jsem na Richardových textech a upřímně si myslím, že je v tomhle ohledu jeden z nejlepších u nás. Ale občas se mi stane, že přinesu nějaký text a zazpívám ho klukům, a oni mě upozorní, že tohle je trochu podobné výrazovému prostředku, který využívá někdo jiný, jestli by nebylo lepší zkusit tam to a to. Každý by měl mít nějakou zpětnou vazbu a v mém případě jsou to kluci z naší kapely.

Chystáte opět něco společného?

Co se autorství týče, tak zatím ne. Ale rád bych si s Richardem někdy zazpíval nějakou píseň, kterou bychom složili společně.

Pamatuješ si na svůj první text, který jsi složil?

Jo, pamatuji. Byla to píseň Fly, byla v angličtině a byl to strašný text.:D

Jak se daří tvé kapele Nebe a co aktuálně plánujete?

Plánujeme letos vydat třetí studiové album a na podzim pojedeme klubové turné s kamarády Mirai, kde bychom tohle album chtěli představit.

Váš kytarista Štěpán Petru rovněž získal cenu OSA jako Nejúspěšnější autor do 30 let. Jak fungujete v kapele, každý tvoří své, nebo spíše pracujete společně?

Fungujeme společně už od začátku. S oblíbenou říkám, že jsme skladatelská dvojice s tím, že on je víc přes hudbu a já víc přes texty.

Co pro tebe má větší význam: kvalitní texty, nebo melodická hudba?

Myslím, že obojí má stejný význam. Kvalitní píseň by se měla vyznačovat dobrým textem, který by měl být zasazený do snadno zapamatovatelné melodie. Tohle jsem se ale naučil teprve celkem nedávno. Člověk se pořád učí a vím, že kdybych skládal první a druhou desku znovu, tak bych některé písně udělal jinak.

Chtěl by ses i nadále věnovat textařině pro ostatní hudebníky? Nebojíš se, že jim dáš svůj hudební feeling a něco, co by mohlo povznést spíše tvou kapelu?

Nebe je pro mě naprostou prioritou. Chci v klidu dodělat naše album a pak se uvidí, co bude dál.

Co považuješ za svůj největší dosavadní úspěch?

Jednoznačně to, že momentálně žiji život, ve kterém mám dostatek volného času na rodinu, koníčky, cestování a tvorbu něčeho, co lidem baví a zpřijemňuje jim život. Ale za těch pár let, co už to dělám, jsem pochopil, že v téhle branži stačí pár kroků vedle, pár nepovedených písní, a lusknutím prstů může být všechno jinak.

A na závěr: jaký má pro tebe význam OSA?

Pro mě velký. Od puberty jsem si říkal, že mým snem je, abych se hudbou dokázal někdy uživit, a i díky OSA se mi to docela rychle povedlo. ☑

Cenu za nejlepší jazzovou skladbu získala Kristina Barta

Ochranný svaz autorský (OSA) podporuje mladé autory a již 7. rokem vyhlašuje ve spolupráci s Bohemia Jazz Festem soutěž o nejlepší jazzovou skladbu mladého autora do 35 let. V letošním roce byla tato cena udělena Kristině Barta za skladbu Find Peace of Mind. V rámci festivalového večera na Staroměstském náměstí 11. července 2016 zástupci OSA předali výherkyni šek v hodnotě 30 000 Kč a poté Kristina Barta skladbu v doprovodu své kapely zahrála živě.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Foto: David Peltan

Praha 9. června 2016 — V porotě soutěže usel předseda Bohemia Jazz Festu Rudy Linka, jazzman a skladatel Martin Kratochvíl za OSA a loňský vítěz soutěže mladý autor Augustin Bernard.

„Jsem rád, že se nám ve spolupráci s Bohemia Jazz Festem podařilo rozběhnout talentovou soutěž, která běží již 7. rokem. Poprvé se vítězem stává mladá a velmi talentovaná slečna. Podpora

tvůrčí činnosti českých autorů je pro OSA jedním z nejdůležitějších posláních,“ komentuje Roman Strejček, předseda představenstva OSA.

Kristina Barta — vlastním jménem Kristýna Bártová — je česká jazzová klavíristka, skladatelka a hudební pedagožka. V letech 2007—2012 studovala na Konzervatoři Jaroslava Ježka hru na klavír a kompozici u Jiřího Růžičky a Milana Svobody. Následně pak klavír na Hudební a taneční fakultě Akademie múzických umění u profesora Karla Růžičky. Sama už působí jako pedagožka na ZUŠ v Ratibořské ulici v Praze. Vystupuje sólově, spolu se svou sestrou, jazzovou zpěvačkou Martinou Bártovou, a participuje na různých projektech. Na jaře roku 2010 založila vlastní hudební formaci Kikina b. Skupina se žánrově pohybuje mezi groovem, elektro a jazzem a zaměřuje se především na vlastní tvorbu. V roce 2015 vystoupila na Bohemia Jazz Festu a získala cenu JazzPrix. ☒

Dramaturgie českých rádií 3. díl

Série rozhovorů s hudebními redaktory veřejnoprávního a soukromého rozhlasového vysílání

PŘIPRAVIL: ZDENĚK NEDVĚD

ODPOVÍDAL: MILAN TESAŘ, MAREK ZOUHAR

Milan Tesař, vedoucí hudební redaktor a dramaturg, Radio Proglas

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

V hudebních a hudebnězpravodajských proudech výrazně převažuje česká hudba (asi 80 %). Ve specializovaných hudebních pořadech je poměr „vyváženější“ (odhadem 60 % české tvorby). Mezi 100 nejčastěji hranými písněmi za rok 2015 bylo 89 českých a 11 slovenských, žádná z jiného státu.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Proglas se svým záběrem blíží veřejnoprávnímu vysílání, respektive naší představě o tom, jak by veřejnoprávní vysílání mělo vypadat. Hlavní hudební proud tvoří tzv. menšinové žánry — folk, jazz, blues, world music, akustická alternativa, okrajově i elektronická hudba a také starší pop, rock (oldies). Velký důraz klademe na žánrové fúze (tedy barevná hudba, méně obvyklé kombinace nástrojů; to, co komerční rádia nehrají). Stěžejní jsou pro nás texty (příběh v písni). Denní a noční vysílání se liší nepatrně (v noci více klidnějších písní, ale není to pevné pravidlo, klidněji hrajeme i během dne).

Kromě toho má každý den ve vysílání prostor vážná hudba, folklor a dechovka. Ve vysílacím schématu mají své místo i duchovní písně různých žánrů (od sborového zpěvu a chorálu přes spirituály až po křesťanský folk, pop a rock).

Cílem je tedy nabídnout posluchačům především to, co jinde neuslyší.

www.proglas.cz

Kvóty, které nařizují hraní „domácích“ autorů, nic neřeší. Rádio má především pro posluchače objevovat novou hudbu — nezávisle na tom, z které země pochází. Jsem tedy zásadně proti kvótám.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Kvóty, které nařizují hraní „domácích“ autorů, nic neřeší. Rádio má především pro posluchače objevovat novou hudbu — nezávisle na tom, z které země pochází. Jsem tedy zásadně proti kvótám.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Otázka je nejasně formulována. Zkoušíte mě z toho, jaký je, nebo se ptáte na to, jaký by podle mě měl být?

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup — komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Do vysílání zařazujeme jakoukoliv skladbu, kterou považujeme za zajímavou, a to především v menšinových žánrech. Písně posuzujeme nejen podle hudby, ale také podle textu (podle obsahu i formy). Nepracujeme se selektorem ani rotacemi. Pracujeme v databázi, v níž momentálně figuruje téměř 200 000 písní, a z ní vybírá hudební dramaturg ad hoc do vysílání — do každého hudebního bloku (času) — podle specifických kritérií. Autor nebo interpret se může na zaslání nahrávky (preferujeme celá alba, konkrétní skladby si vybíráme sami) domluvit na e-mailu tesar@proglas.cz (Milan Tesař).

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Určitě je, mezi českými posluchači je po české tvorbě stále velká poptávka. A pro spoustu posluchačů hraje například český text při poslechu písně výraznou roli.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je osloven a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Žádné testy u nás neprobíhají. Sledujeme však zpětné reakce posluchačů (někdy

i řízené — například žádáme reakce na konkrétní pořady za odměnu) a podle nich zpětně analyzujeme dramaturgii a zvažujeme případné — spíše kosmetické — změny.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Nebudu nic vyvracet. Rozumím situaci komerčních rádií, i když je z mého pohledu nelogická. Rádio má hrát to, co (ještě) není známé — samozřejmě v nějakém vyváženém poměru se skladbami relativně známějšími. Že to většina jiných rádií nedělá, mě netrápí. Můžeme být tím pádem originální.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

Instrumentální skladby zařazujeme téměř výhradně v rámci specializovaných hudebních pořadů (jazz, world music, vážná hudba). Jinak mají uplatnění spíše jako podkresy a předěly mezi mluveným slovem.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Náš případ to není. My zařazujeme nejčastěji (paralela s „hlavní rotací“) písně z posledního roku nebo dvou let. Starší písně zůstávají v nabídce, ale objevují se spíše jednorázově, bez častějšího opakování. ☒

Marek Zouhar, hudební dramaturg, ČRo Brno

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Český rozhlas Brno se soustřeďuje na českou zpívanou hudbu. Té je ve vysílání regionálních stanic Českého rozhlasu naprostá většina, zhruba kolem 75 %. Část této hudby je sice autorsky odjinud, ale podíl autorsky ryze české hudby je pořád výrazně nadpoloviční a aktuálně kolísá kolem 60 %. Pokud bych připočítal i slovenskou hudbu, kterou posluchači znají a vnímají jako velmi příbuznou, bude to ještě o pár procent více.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Český rozhlas Brno hraje mnoho žánrů. V převážné části vysílání se samozřejmě soustřeďujeme na pop doplněný country nebo okrajově folkem, ale hrajeme výrazně a denně také dechovou hudbu a folklor. Ve vysílání najdete i jazzová okénka a zvlášť o víkendy stopy klasické hudby. Denní a noční vysílání nerozlišujeme, alespoň ne podle zastoupení české hudby.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Povinné kvóty pro mě nejsou řešením zastoupení podílu české hudby, ostatně podobná řešení formou nějakého příkazu nevítám ani jinde. Kvóty nic neřešily ani v minulosti a v dnešní otevřené společnosti by snadno mohly ublížit

všem — posluchačům, rádiím i autorům. Řešením je dostatek kvalitní české hudby — a v posledních letech je docela slyšet, že kvalita se dokáže prosadit, i je-li „domácí“.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Rozdíl se stírají. Každá stanice vnímá své posluchače a svůj prostor omezený dosahem a základním formátem. Přístup stanic k hudbě a strategii práce s ní se v soukromém a veřejnoprávním rozhlasu zřejmě příliš lišit nebude.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup — komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Skladby ve vysílání procházejí testy a ty jsou základním měřítkem úspěšnosti skladeb. Každá stanice si navíc buduje nějaký zvuk a dodržuje jistý formát, proto dramaturg dbá i na to, zda skladba do této strategie zapadne. Autor nebo interpret by tedy se skladbou měl oslovovat přímo hudebního dramaturga.

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Pokud tím myslíme možnost zařazení české hudby do vysílání, pak rozhodně ano. Posluchači u nás dlouhodobě chtějí českou hudbu, české hity a české hvězdy. Platí to nejen pro stabilní interprety, ale jak ukázaly některé projekty z poslední doby, rozhodně i pro současnou produkci.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je osloven a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Testy probíhají v různých módech, ale nejobvyklejší je testování velké sady skladeb na velkém počtu respondentů, většinou na různých místech republiky pro různé stanice rozhlasu. Český rozhlas připravuje přesné zadání testování pro nezávislou agenturu. Složení respondentů se tedy mění, přesto výsledky bývají velmi konzistentní. I z toho

důvodu jsou výsledky testů pro posuzování skladeb důležité.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Jde opravdu jen o mýtus. Jiný pohled na nasazování novinek má jistě konzervativní stanice a jiný hitové rádio, ale pokud si projdete vysílání, a to vcelku libovolné sta-

Foto: Khalil Baalbaki

nice, najdete v něm známé skladby z řady různých let. Skutečný hit se ve své době zkrátka vždy prosadí.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

Ve vysílání instrumentálky máme, ale jejich pozice je oproti zpívaným skladbám přece jen vyloženě okrajová.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Sítem času projdou opravdu jen hity a je jasné, že z dob minulých se dramaturg snaží sáhnout právě po nich, po hitech. Konec konců dospělý posluchač se také rád vrací k oblíbeným písničkám, které zná z mládí. ☒

Brno
Český rozhlas

Povinné kvóty pro mě nejsou řešením zastoupení podílu české hudby, ostatně podobná řešení formou nějakého příkazu nevítám ani jinde. Kvóty nic neřešily ani v minulosti a v dnešní otevřené společnosti by snadno mohly ublížit všem — posluchačům, rádiím i autorům. Řešením je dostatek kvalitní české hudby...

**Navštivte největší
prodejnu
HUDEBNÍCH
NÁSTROJŮ V ČR**

Exkluzivní sleva 15 % pro členy svazu na výrobky značek AKG, Soundcraft, Lexicon, JBL, Tascam, Peavey a Sabian

3 patra hudebních nástrojů a zvukové techniky

Kvalifikovaný personál

Vyzkoušení nástrojů v odhlučněných zkušebnách

Slevu uplatníte v prodejně Music City po předložení tohoto inzerátu, nebo na eshopu music-city.cz zadáním kódu „15% AUTORIN“ do pole Poznámka ve 3. kroku nákupního košíku. Sleva bude započítána až po odeslání objednávky.

 www.music-city.cz

 e-shop@music-city.cz

 800 708 807

Ocelářská 937/39
Praha 9 - Vysočany 190 00

KOT

Pražským divadlům zaslal nabídku své tvorby jistý pan JV. Poslechl jsem si ukázkou a dotyčnému skladateli odpověděl.

PŘIPRAVIL: EMIL VIKLICKÝ

(ZASTUPOVÁN OSA OD 1974,
V DATABÁZI MÁ REGISTROVÁNO
843 HUDEBNÍCH DĚL)

EV: Převzatou hudbu můžete jen upravit nebo aranžovat. Vstupte do pirátské strany Ivana Bartoše, který řekl: „Všichni jsme autoři.“ (Reflex č. 18, 2016) Až piráti vyhrají volby, stanete se skladatelem.

Pan JV vzápětí reagoval: Pokud jste pánbůh, znající a určující význam slov, tak možná. Jaká je vlastně etymologie slova „složit“? Modulace (spojovací materiál) je má hudba (cca 25 %), zbytek převzato, případně tóninově upraveno atd.

Uvedená procenta vlastní muziky pana JV jsou velmi diskutabilní, ale budiž. Navíc modulace z tóniny A do tóniny B je jedno z praktických cvičení už na konzervatoři. Odpověděl jsem takto:

EV: Převzatá muzika cca 80 % plus vaše modulace. V poslední době se roztrhl pytel s tímto způsobem „kompozice“. Váš vlastní autorský vklad je malý, OSA do evidence tyhle věci nepřijímá. V případě použití chráněných věcí bez souhlasu původního autora nebo nakladatele můžete mít problém.

Následující odpověď pana JV skvěle ilustruje dnešní vnímání autorských práv:

JV: Do této vteřiny vznikly na světě mraky hudby. A z těchto mraků je slušná část překrásné hudby. Mně jde o to, dávat lidem tuto krásu, sdílet ji, spojovat ji s jinými složkami umění či jakýmikoliv entitami v rámci nějakého prožitku nebo estetického zážitku. To, zda je to „mé“, či někoho jiného, mě zas tolik nezajímá. Navíc má hudba je méně kvalitní než hudba např. Leoše Janáčka, tak proč lidem dávat hudbu mou, a nikoliv jeho, zvláště v případě, kdy ta mistrova není známa (s výjimkou znalostí zasvěcenců)? Dávám to nejlepší a nezahlcuji

dalšími mraky (hudby je moc a z toho mnoha lidé neznají ani to nejlepší...).

Potěšující je, že pan JV nás nechce zahltit dalšími mraky své vlastní hudby, jen svými modulacemi. Nezajímá ho, zda hudba, kterou nabízí, je jeho, či někoho jiného. Dává nám všem „krásu jiných autorů“, abychom ji sdíleli a spojovali s jinými složkami umění. Jak „chvályhodné“ a zároveň neuvěřitelně bezostyšné.

Divadlům nabízí tyto své výtvořky určité bezplatně. Nebo snad ne? ☒

Oceán

ve smíru

Skupina Oceán se vrátila. Nové album je jejím prvním studiovým počinem po pětadvaceti letech, dostalo název *Ve smíru* a vyšlo na začátku června. „Smír mezi námi všemi ‚oceánskými‘ i všemi v tomto Vesmíru. Podaná ruka prostřednictvím nové hudby a textů je naším dalším krokem k vám,“ osvětluje název alba skupina.

ODPOVÍDÁJÍ: JITKA CHARVÁTOVÁ, PETR KUČERA, JAN VOZÁRY, PETR HONS

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Jitka Charvátová (zastupována OSA od 2004, registrováno 56 děl), Petr Kučera (zastupován OSA od 1992, registrováno 101 děl), Jan Vozáry (zastupován OSA od 1992, registrováno 68 děl) a nově i Petr Hons (zastupován od 1993, registrováno 100 děl) strávili řadu posledních měsíců psaním nových písní a následným natáčením demonahrávek, které poslední týdny dostávaly svoji finální podobu ve studiu u producenta Armina Effenbergera. První ochutnávkou z alba je píseň Dante. Kapela ji věnuje svým věrným fanouškům a všem, kteří ji léta podporují, stojí při ní a dodávali jí poslední měšice energie a sílu jít dál. OSA podpořil nové album v rámci projektu Partnerství.

Myslíte si, že ty nové skladby mají mainstreamový potenciál?

— PETR KUČERA: Asi ne. Je to taková podobná situace jako kdysi. My jsme začínali v roce 1988, když jsme vyhráli Rockfest, a v té době byla viditelná hudba jen zábava (Nebylo by lepší „zábavná“?). A pak byl trošku bigbít, jako byl Schelinger, Katapult, to byl spodní proud toho oficiálního bigbítu. A my jsme se mezi to stylově trošku vklínili tou lehce mystickou náladou, která byla jiná. A možná třeba nastává znovu doba pro tu náladu mystickou, poněvadž všichni nemůžou být pořád jenom na tom světě tady, musí taky trošku respektovat ty druhé světy, které jsou okolo. Nemyslím mimozemšťany. My jsme vesmířani všichni. To je jedno, jestli je to mimozemšťan, nebo ne, jestli tu létá UFO, to je úplně jedno, protože jsme „Ve smíru“ všichni.

— JITKA: Ten mainstream se řídí tím, to mi tedy řekl jeden šéf rádia, že dva roky se hrají kytary, dva roky se hrají syntáky. A teď jsme ještě vstoupili, myslím si, do kytarové doby melancholické, tak si myslím, že naopak jsme těžce mainstreamoví. A zároveň co je mainstreamové a vždycky bude mainstream, je písnička jako taková. Když máš písničku, která je opravdová, skutečná, která jde prostě z tebe, tak si myslím, že je to něco, co bude vždycky ty lidi oslovovat, ať je to kytarové, nebo syntákové.

— PETR KUČERA: Když nám bylo 25, 30, tak jsme na tuhle otázku odpovídali: „To ať si vyřeší někdo jiný.“

— JITKA: Jasně. To není náš problém.

Kdo z vás je ten tahoun a tvůrce té současné podoby?

— PETR KUČERA: To je právě tím, že ta nová deska je kolektivní dílo. Za prvé jsme do toho zapojili Jitku, která je trošku generačně od nás, ta s sebou přinesla ten kolektiv lidí, s kterým pracovala předtím, který je napojený na ten současný svět, včetně producenta nebo včetně Honzy Löbla jako výtvarníka. Armin Effenberger, kterého jsme si vybrali jako producenta, je pro nás ten spojovací článek. My jsme v podstatě přinesli dost hrubý materiál, který bychom mohli přinést do studia producentovi i v 60. letech. Písničky vznikaly od piana, kde jsme s Jitkou a s Petrem a posléze s Honzou dělali takovou základní masu těch písniček. A nechali jsme Arminovi velkou svobodu.

— JITKA: A tu zvukovou vizi jsme vlastně nechali na něm vzhledem k tomu, že on je velký fanoušek do analogových syntáků.

— PETR KUČERA: Já jsem jenom chtěl říct, že se stal po dobu natáčení v podstatě tvůrčí součástí kapely.

— PETR HONS: Já si myslím, že hlavně on určil ten současný sound té desky a té hudby vůbec, protože ta kapela po pětadvaceti letech, když chce dělat nové věci, tak si musí vytvořit zase novou hudební tvář, musí tam být prostě něco nového a to, myslím si, Armin splnil beze zbytku.

— PETR KUČERA: On je velmi tvůrčí člověk a nabízel nám různé možnosti, což pro mě jako muzikanta bylo zajímavé, že jsem měl možnost různých pohledů na svoje dílo nebo na naše dílo. A my jsme pak s ním tu zvukovou vizi konzultovali.

Posloucháte současnou muziku, nebo si použítte to, na čem jste vyrůstali?

— PETR HONS: Té současné hudbě, co poslouchají opravdu ti mladí, ti teenageři od 15 do 25, tak té se nějak cíleně vyhýbám, protože tam těžko nacházím něco, co by mě pojilo

s tím, co děláme my, nebo to, co se mi líbí, co poslouchám normálně. A snažím se samozřejmě sledovat novou hudbu, mám doma televizní hudební kanál, kde se to snažím do sebe trochu nasávat a vidím tam, co dneska funguje za kapely. A myslím si, že to je plus k tomu, když člověk něco vytváří, tak potom má z čeho brát.

— PETR HONS: Sleduji všechno. Mě baví ten rozptyl na některých hudebních kanálech. Prostě od těch starých pardálů, od Rolling Stones přes Cure až, já nevím, po Kings of Leon. Tak tyhle kapely, ty kytarovky, které se dneska poslouchají.

Vy ostatní to máte taky tak?

— JAN VOZÁRY: Já sleduji hlavně to nové. V podstatě pořád, hned si to vyhledávám na YouTube a tak dále, když se objeví něco nového, včetně mainstreamu. Nebo občas mám náladu nostalgickou, pustím si koncert kapely, kterou jsem poslouchal třeba v 15 letech. Mám hroznou touhu pustit si třeba Van der Graaf Generator nebo Petera Gabriela nebo něco takového, Jethro Tull či Yes. Něco, na čem jsme vyrůstali tenkrát, co nás nějakým způsobem směřovalo. Kraftwerk, Tangerine Dream, tu německou elektronickou školu. To nejnovější sleduji hlavně kvůli zvuku. To mě zajímá — hlavně ten zvuk, jak celkově je to natočené, jak jsou ty nástroje, jak je to smíchané.

— PETR KUČERA: Já potřebuji filtr. Jsem rád, že mám pár mladých přátel, kteří mi ty novinky pouští, protože s nimi si rozumím, a já nejsem tu současnou záplavu schopen obsáhnout. Teď mi doporučili například Zaz, tu francouzskou zpěvačku. Nebo jsem si prošel obdobím Grateful Dead, které jsem si zpětně prožil. Ve dvaceti byl člověk takový vyhraněný syntetizátorový bojovník a já jsem pomíjel spoustu věcí, které si teď zpětně zase pouštím.

Jitko, a ty posloucháš co?

— JITKA: Včelí medvídky. (smích)

A kdybys nebyla čerstvá maminka, tak posloucháš co?

— JITKA: Já poslouchám s dcerou Petera Gabriela, Santanu. Já se musím přizpůsobit dítěti. Mě baví elektronika. Ale celkově jsem dost neposlouchač, já zase mám toho Armina, který mi něco pošle. Já jsem tak strašně zvláštní oddělení. Protože já když tvořím, tak už víc nenaberu. A když netvořím, tak je

Začalo to fungovat, protože Jitka převzala po Petrovi tu tvůrčí štafetu, není to jenom interpretka, vytváří mimo jiné grafickou podobu kapely, to ještě stojí za zvláštní kapitolu.

ticho fakt úplně ideál. Třeba v autě, když se poslouchá hudba nebo rádio, to jsem fakt radši potichu, abych si vyčistila hlavu.

— PETR KUČERA: Taky jsem zrušil autový poslech.

— JAN VOZÁRY: Já zase neposlouchám muziku pořád. Já to jenom sleduji, a jakmile vyjde něco nového nebo cokoliv, tak si to pustím, protože mě prostě zajímá, jak je to udělané. Ale ne že bych poslouchal pořád muziku.

— JITKA: Já jsem těsně pod tím limitem zaplněného harddisku možnosti uší. Takový les, ptáci, příroda, to je dobrá hudba.

— PETR KUČERA: Docela dobrý zdroj je rakouské rádio FM4.

FM Führer?

— PETR KUČERA: (smích) Ne, FM4. To je nejlepší rádio.

Dokážete se uživit jenom hudbou?

— JAN VOZÁRY: Nikdo.

A můžete prozradit, co děláte ještě mimo hudbu?

— JAN VOZÁRY: Tak Jitka má mateřskou.

Jitka dělá děti, to je jasné.

— JITKA: A grafiku.

— JAN VOZÁRY: Já mám rockáč v Českých Budějovicích. MC Fabrika.

— PETR HONS: Já jsem kulisák v Jihočeském divadle.

— PETR KUČERA: Já měl hodně zaměstnání. Začal jsem jako kuchař ve vegetariánské restauraci, pak jsem v roce 1996 dělal nočního hlídače. Pak jsem asi rok fetoval. (smích) Pak jsem jezdil do Itálie sbírat třeshně, tím jsem se vyléčil z toho fetování. A pak jsem si našel práci — u kamaráda Františka Mikeše, děláme harmoniky a heligonky, opravujeme. A taky jsem dělal v divadle chvilku kulisáka.

— JITKA: Jeden náš společný kamarád, muzikant Jirka Podlešák, říká: „Hudba není život. Život je život a ta hudba ho samozřejmě pozvznáší.“ Takže prostě balancujeme.

Řešíte prodejnost alb?

— JAN VOZÁRY: Tohle já jsem nikdy neřešil, prodeje nebo počty lidí, protože jsem to vždycky dělal pro radost, nikdy ne pro prachy, to mě vůbec nezajímá.

— PETR KUČERA: Mě to trochu zajímá.

— PETR HONS: Já si pamatuji, že v Shalomu jsme dostali takové to ocenění z Monitoru, kdy jsme prodali 250 tisíc nosičů za 25 měsíců. I když si to nechceš nějakým způsobem nechat vsunout do makovice, že za tím jsou nějaké peníze a ta čísla, tak pořád je to nějaká odezva, že se to třeba těm 250 tisícům lidí líbilo, že si to koupili, a nemusíš za tím vidět jenom ty peníze. Vidíš prostě nějaká ta čísla.

— PETR KUČERA: Nebylo tam jenom, že se jim to líbilo. Je to vždycky trochu davová psychóza, trochu jo. Oni si to koupí, protože to má kámoška. Já bych hlavně k OSA chtěl říct, že je fakt fajn. Chci to říct hlavně mladým lidem, protože když založíš nějaké duševní dědictví, tak tě to v budoucnu může dobře přizívat, když se tvoje skladby pořád hrají a někdo je používá, samozřejmě. Já o tom mluvím fakt vážně. (smích) Mně přijde 4x do roka podrobné vyúčtování a to je skvělé. Za války dokonce OSA platil sociální a zdravotní pojištění.

Jak to víš?

— PETR KUČERA: Dočetl jsem se to v Autor in v nějakém sloupku. Takže pro muzikanty

nebo pro kapelu, když se vytvoří takovýto fundus, tak je to dobré a dalo by se z toho i žít. Já si myslím, že kdybych byl sám, měl skromný domeček, tak bych s tím vydržel.

Kdo skládal tu novou hudbu?

— PETR KUČERA: Každý měl pár nápadů, nějakých takových náčrtků, které se pak daly dohromady. Hlavně s Jitkou, která to vygradovala. Začalo to fungovat, protože Jitka převzala po Petrovi tu tvůrčí štafetu, není to jenom interpretka, vytváří mimo jiné grafickou podobu kapely, to ještě stojí za zvláštní kapitolu. A tím, že se vyčistilo složení kapely. Kdo měl pochybnosti o tom, jestli pokračovat dál, jako Dušan Vozáry, tak odešel.

A ten důvod vám řekl?

— PETR KUČERA: Oceán mu zlomil srdce.

— JITKA: Nechtěl už jezdit.

— PETR KUČERA: Ne, prostě ho to neuspokojovalo, ponořil se do jiného světa.

Petře, ty píšeš texty na hudbu?

— PETR HONS: Vždycky dostanu zpěvovou linku různě ve svahilštině nebo v angličtině a do toho se snažím dosazovat česká slova.

Jitko, ty jsi všechny texty nazpívala tak, jak byly napsány?

— JITKA: Vlastně se odehrálo několik zázraků. Jeden z nich byl, že jsme se vůbec potkali, sladili, zklidnili a začala ta tvorba. My jsme během tří měsíců vytvořili album a byly z toho úplně euforické stavy. Petr Hons byl vlastně u toho všeho, my jsme udělali písničky od klavíru a Petr u toho seděl a vnímal to a už mu ty texty naskakovaly. Ne vždycky se ta svahilština dá propojit s češtinou. Ale tady se to prostě stalo vždycky. Pak tedy přišly texty, které pro mě byly novotvarem, jako je Dorianův obraz a Den za dnem. To jsou věci o osobnostech. V životě jsem nic takového nezpívala. Musela jsem najít cestu, aby to bylo ono. Takže to mi dalo trochu zabrat. Ale jinak to všechno s přepsáním pár slov sedlo do pusy. A to vím, že je opravdu výjimečné, že se to jen tak nestává.

— PETR KUČERA: V těch textech je krásná spojovací linka, která přináší ten efekt, který přinášel Oceán v 90. nebo na přelomu 80. a 90. let. Například v tom Dorianovi ta touha být věčně mladý v porovnání s mediálními reklamními trendy a tak dále.

čeština pak je uvěřitelná, protože většina těch svahilštin takhle přezpívaných zní, že to je nafrázované anglicky. To prostě slyšíš. Že to je anglicky.

Půjdete dál? Půjdete do další desky?

— JITKA: Určitě a na podzim chystáme turné. Více na www.oceancz.cz

Děkuji za rozhovor! ☒

BLUDNÝ HOLANĎAN

TEXT: PETR HONS

Jako signál proudí v žilách Duše má jako bulvár, prázdný stát jako alej lipová co ty čekáš?

Jako Provence, černá kočka na cestách jako z ráje vyhnaná jako vážka barevná bývám

Holanďan bludný, okamžik krátký jsem ach, bože můj, vím...

Jako tenkrát, bílý leknín, vodopád jako Quijote samotná jako žízeň veliká to mi říkáš

Jako mockrát, starý Faun jak bohů král jako motýl na kytkách jako saze vyhaslá bývám

Holanďan bludný, okamžik krátký jsem ach, bože můj, vím...

Jako vážka barevná, okamžik krátký jsem jako alej lipová bývám

Jako motýl na kytkách, okamžik krátký jsem jako žízeň veliká bývám

Jitko, ztotožníš se s tím teď hudebně na sto procent, nebo máš roupy a chceš třeba dělat ještě další desku svoji, sólovou?

— JITKA: Já mám už desku rozdělanou, skoro dodělanou. Ustoupila samozřejmě mému mateřství a touze být s Oceánem. Původně jsem byla na koncertech jako host. Ale teď na desce jsem se přestala úplně upozadovat a jsem tam naplno jako Jitka. Přesto ještě desku rozdělanou mám, ale Oceán ji ovlivnil v tom ohledu, že já, když jsem začala zpívat česky s Oceánem, tak už nechci zpívat anglicky. Prostě je to tak silný rozměr, ten český text, že ta angličtina je potom v tom textu úplně ve stínu.

— PETR KUČERA: Když to je taky spojovací článek, ta čeština.

— JITKA: Pak je právě hezká ta symbióza z té svahilštiny do češtiny, že já tam mám nějakou melodii nějak vyklenutou, ta čeština to změní, ale změní to proto, že je to čeština, nezmění to proto, že si to někdo usmyslel. Já to prostě nechám češtině a ta

Nová česká hudba v zrcadle sezony 2015/2016

Úvodem je nutno konstatovat, že hudba současných českých skladatelů je přirozenou součástí koncertní sezony nejen na specializovaných festivalech (Ostravské dny, Forfest), ale i v abonementních cyklech orchestrů a divadel a na univerzálně zaměřených festivalech jako Pražské jaro, Velikonoční festival duchovní hudby nebo Struny podzimu. Nezní jí takto sice mnoho (neboli mohlo by jí znít více), ale není zase až tak úplným skanzenem.

PŘIPRAVILA: WANDA DOBROVSKÁ

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK uvedl v září oratorium Martina Kumžáka Svatý Václav (pod skladatelovou taktovkou a se spoluúčastí Collegia Marianum a Martinů Voices) a v prosinci cyklus šesti vánočních písní Benedicamus Domino od Jana Kučery. Na sezonu 2015/2016 připadla také premiéra vítězného díla ze skladatelské soutěže, kterou vypsal Česká filharmonie v roce 2014. Stala se jím skladba Kuře melancholik od Jana Ryanta Dřízala, ČF ji zařadila na program prvního abonementního koncertu své 120. sezony, dirigoval Jiří Bělohávek. (V soutěži se udělovala ještě Cena šéfdirigenta a Cena předsedy poroty — získaly je skladby Davida Lukáše Zrození světla a Slavomíra Hořínky Kapesní průvodce letem ptáků.) V březnu 2016 pak Česká filharmonie zařadila premiéru monumentálně koncipované Apokalypsy v Kamenické stráni od Miloše Boka. V sezoně PKF — Prague Philharmonia dostal prostor Michal Nejtek, od něhož si orchestr objednal novou skladbu (I Hear the Sky) a uvedl ji v lednu v nastudování Emmanuela Villaumea. Symfonický orchestr Českého rozhlasu zařadil na únorový koncert Pocta českým autorům mimo jiné novou skladbu Hanuše Bartoně Koncert pro altsaxofon, klarinet a orchestr (dirigoval Marek Šedivý).

Festivally zaměřené na soudobou hudbu se sezoně 2015/2016 zčásti vyhnuly (Expozice nové hudby byla už v červnu 2015 a bude zase až v říjnu 2016, podobně vyšel čas konání MusicOlomouc, Contempuls se na rok odmlčel), Ostravské dny nabídly premiéry skladeb Petra Bakly (Classical blend), Michala Rataje (Temporis) a Petra Cíglera (Jagdtrio). Jiná Cíglerova skladba, Daily Patterns (rovněž uvedená na Ostravských dnech, ale nikoliv v premiéře), se na Mezinárodní tribuně skladatelů konané v květnu 2016 ve Wroclawi dostala mezi takzvaná doporučená díla s tím, že ji v následujícím roce odvysílá 27 rozhlasových stanic v Evropě i jinde ve světě. Petr Cígler je rezidenčním skladatelem Ostravského centra nové hudby a na operním festivalu NoDo byla koncem června uvedena jeho nová opera Táhlý zvlněný pohyb podélného předmětu. (Na též festivalu se uskutečnila rovněž premiéra nové opery Petra Kotíka William William.)

Na Velikonočním festivalu duchovní hudby v Brně byla jako premiéra avizována skladba Pavla Zemka-Nováka Sedm slov

Kristových na kříži (v nastudování Gabriely Tardonové s Ensemble Opera Diversa), na Pražské jaro se nová česká soudobá hudba dostala písňovým cyklem Juraje Filase Zpověď básníka (na verše Vojtěcha Mihálíka) a evropskou premiérou skladby Miroslava Srnky Escape Routines (v nastudování Fama Q, klarinetisty Thomase Martina a harfistky Kateřiny Englichové).

Miroslav Srnka se stal protagonistou zřejmě největší hudební události uplynulé sezony — jako autor opery Jižní pól, kterou zkomponoval na objednávku Bavorské státní opery, na jejíž scéně byla s velkým úspěchem uvedena v lednu v premiéře a několikrát vyprodaných reprízách.

Orchestr Berg uvedl v prosinci novou skladbu Jany Vörösové Slyšíš ty ptáky (na slova ze stejnojmenné básně Ivana Wernische), Brno Contemporary Orchestra uvedl v březnu Koncert pro vibrafon a komorní soubor od Ondřeje Štochla. Mnoho premiér skladeb českých soudobých skladatelů zaznělo také na každoročních podzimních přehlídkách skladatelských sdružení a spolků Dny soudobé hudby a Třídění.

V neposlední řadě nelze opomenout ani projekty, v nichž je hudba jednou z více složek, například hudbu Kryštofa Mařatky k Batalionu (v české premiéře k slyšení v říjnu 2015 v pražském kině Ponrepo),

oratorní koncert Markéta Lazarová, v němž původní hudbu Zdeňka Lišky propojil do nového multimediálního tvaru Petr Ostrouchov (předvedeno v říjnu na festivalu Struny podzimu), operu Davida Ruska Havel a Reed (uvedenou v listopadu na festivalu Opera Schratzenbach), původní hudbu Miloše Štědrone k černobílé reportáži z britského turné Státní filharmonie Brno Way (předvedeno na Novoročním koncertě brněnské filharmonie) nebo hudebně-divadelní představení Miloše Orsona Štědrone na vlastní libreto Krásné psací stroje (v premiéře k vidění a slyšení v Divadle Na zábradlí v únoru 2016 v režii J. Havelky).

Skladby soudobých českých skladatelů zní i na zahraničních koncertních pódii, výběrově třeba orchestrální kompozice s názvem Quand le tympan de l'oreille porte le poids du monde (Když tíhu světa nese ušní bubínek), kterou vytvořil Martin Smolka na objednávku Nadace monackého prince Pierra a premiéru měla v říjnu 2015 v Monte Carlu. ☒

Skyline — Jungle

Přední česká taneční kapela vydává své sedmé řadové album. Samotný název Jungle jasně napovídá, že obsah je pěkně divoký — a to je jenom dobře! Kapela připravila na albu parádní žánrový mix, který reflektuje aktuální dění na hudební scéně a nebojí se opravdu ničeho. Skyline na albu pracovali dva a půl roku, a to opět ve vlastní produkci. Jungle — to je deset energických tanečních skladeb. O novém albu i aktuálním dění ve Skyline jsem si povídal s Radkem Burešem (zastupován OSA od 2004, v databázi má registrováno 70 hudebních děl) a Hiffim (zastupován OSA od 2004, v databázi má registrováno 156 hudebních děl).

ODPOVÍDÁ: RADEK BUREŠ, HIFFI

PŘIPRAVIL: PETR SOUKUP

Proč jste se rozhodli udělat album na téma džungle a kdo ho pro vás graficky zpracoval?

— RADEK: Není to tak, že by ta deska byla vyloženě o džungli, ten název má pro nás víc významů a to nás na něm baví.
— HIFFI: Grafiku vytvořil Vítek Škop, který dělal obal i minulé desky. On je podle mě hodně šikovný designér, má zajímavé nápady. Vytvořil celý grafický koncept toho alba.

Budete ten vizuál používat i při koncertech?

— HIFFI: Ano, myslím, že to použijeme v projekcích.
— RADEK: To momentálně řešíme.
— HIFFI: S tím vizuálem se dá hodně dobře pracovat.
— RADEK: Když Vítek slyšel, že se deska bude jmenovat Jungle, tak ho hned napadly ty africké masky, a nám se to líbilo. Jak říkal Hiffi, dá se s tím dělat spousta věcí. Je to hezký variabilní.
— HIFFI: On dokonce zkoumal všechny možné fotky domorodých kmenů a podle toho pak kreslil tuší na papír.

Začali jste vystupovat v roce 1998. Jaká byla v té době sestava oproti dnešku?

— RADEK: Z té sestavy, se kterou jsme jako Skyline odehráli v roce 1998 první koncert, jsme zůstali už jen my dva. Ostatní spoluhráči se postupně vyměňovali, až to vykristalizovalo

v tu současnou podobu. Ale ta už je poměrně dlouho stabilizovaná — „služebně“ nejmladší členkou je zpěvačka Marka, která je v kapele už osm let.

Někde na internetu jsem zahlédl sekci „bývalí členové“ a to jsem tedy koukal. Skupinou Skyline prošlo 23 členů?

— RADEK: Ano, i když ten seznam byl trochu vtip a napsali jsme tam i lidi, kteří prošli kapelou v úplných začátcích, často ještě před tím prvním koncertem. Byli to třeba kamarádi z gymplu, kteří ani neuměli na nic hrát. Když se kapela rozjela a začali jsme to brát víc vážně, bylo těch zásadních odchodů už mnohem méně.

Měli lidé, kteří se kolem vás pohybovali, vliv na hudební styl kapely? Protože mně se třeba líbí, že vaše kapela má proměnný hudební styl.

— HIFFI: Měli vliv v tom smyslu, že když přijde například vokalista, tak si melodii zpěvu vymýšlí sám. Tak v tomhle smyslu určitě.
— RADEK: Ale my jsme vždycky skládali dohromady, takže každý, kdo v kapele byl, na ni měl přirozený vliv. Ale nebylo to tak, že by někdo přišel a řekl: „Tak a teď to bude takhle.“ To ne, to jsme si vždycky trochu hlídali.

Foto: Tomáš Třeštík

Máte tedy v kapele právo veta?

— RADEK: To zase ne. Spíš jsme ti, kteří přemýšlejí, kudy dál a tak. Jsme takový motor naší kapely, ale právo veta nemáme. U nás vždycky byla demokracie.

A jak to bylo v případě nové desky? To je taky kolektivní autorství?

— HIFFI: Vždycky je to kolektivní autorství. Jsme živá kapela, tak jsme zvyklí trávit hodně času na zkouškách a je to spolupráce. Ovšem teď jsme udělali tu změnu, že jsme i ve studiu při programování základů trávili více času společně.

Rapper Jacob si dělá svoje rapy sám včetně textů?

— RADEK: Co se týče textů, základ přináší zpěváci, ale pak na něm pracujeme společně. A funguje to tak i s muzikou. Vždy máme základ k nějakému tracku, který nosí Hiffi nebo kytarista Marian, a potom ho doděláváme. Zpěváci vymýšlí vokály, dodělávají se živé věci a tak se ladí ten finální tvar. Ostatně proto jsme pod

autorstvím hudby i textů podepsáni vždy všichni.

— HIFFI: Postupem času a zkušenostmi ve studiu jsme přišli na to, že ty první nápady je potřeba co nejrychleji zachytit a moc neřešit detaily. Někdo řekne: „Zkus udělat to a to.“ Tak to rychle zkusíme vytvořit a nahrát. Pustíme si to — je to dobré, není to dobré. Je to hodně výsledek toho, že jsme za ty roky už velmi rychlí, co se týká práce s technikou ve studiu. Ty nejlepší nápady obvykle přicházejí po určité omezenou dobu, kdy se všichni dokážeme naplno soustředit. Když nejsi dost rychlý, tak ti to prostě uteče a je konec.

Jak vidíte nebo hodnotíte sami za sebe prostor v médiích pro vaši kapelu? Je stejný jako dříve, nebo stagnuje?

— RADEK: Z našeho pohledu je zájem o Skyline v médiích pořád víceméně stejný. Necítíme nějaké výkyvy nahoru nebo dolů. Samozřejmě je škoda, že teď třeba není v televizi nějaký pořad, kde by se hrálo živě, jako bývala Tečka páteční noci.

Obecně pozoruji, že teď je všechno mnohem rychlejší, třeba klasických rozhovorů jako tady, že se novinář sejde s kapelou, věnuje tomu víc času, je méně. Dneska je to hodně zrychlené, ve spoustě médií jenom prolétne tiskovka nebo se udělá e-mailový rychlorozhovor. Ale to si nestěžuji za kapelu, říkám to hlavně jako fanoušek hudby, že je mi líto, že nezbývá moc prostoru na hlubší články o domácích interpretech.

Pro mě jste hlavně zakotvení jako festivalová kapela, na kterých festivalech se letos objevíte?

— RADEK: Máme toho letos docela dost, což jsme rádi. Let It Roll, České hrady, Rock For Churchill, Grape na Slovensku, ale i pár menších, lokálních festivalů... Kompletní seznam je na: Facebook.com/Skyline.Prague.

A co klasické klubové koncerty?

— RADEK: K novému albu bude na podzim turné, zhruba 10 klubových koncertů. Plánuje se už nehrát tolik jako dříve, takže pro nás je vždycky hlavní festivalová sezona

Foto: Tomáš Třeštlík

a klubová turné se jedou jen, když je nová deska. K tomu pak samozřejmě občas nějaké nárazové koncerty.

A pojedete to sami, nebo s nějakou...

— RADEK: Asi sami. O tom jsme ještě nepřemýšleli. (smích)

— HIFFI: Většinou jezdíváme sami kvůli technické náročnosti, další kapela obnáší technické komplikace.

Užijete se jen hudbou?

— RADEK: Ne. (smích) I když třeba Hiffi se vlastně užívá.

— HIFFI: Tak to i Marian, kytarista, ale to je tím, že děláme spoustu dalších věcí. Reklamy, zpěv, prostě všechno, co souvisí s muzikou. Já teď navíc začal vyučovat hudební produkci na Electronic Music Academy Prague.

Pouze autorství by vás neuživilo?

— HIFFI: Samotné autorství jen z kapely ne.

— RADEK: My máme autorství na celou kapelu, takže všechny příjmy dělíme pěti. Kdyby to bylo psané na jednoho člověka, bylo by

to zajímavější, ale takhle je to spíš takový bonus. Jenom kapelou se nikdo z nás neživí a já myslím, že to je v českých podmínkách celkem i zdravé. Aby pak člověk nemusel hrát za každou cenu a všude jen proto, aby uživil rodinu. Já třeba nesnáším, když se koncertům říká v muzikantské hantýrce kšeft, takže se snažíme, abychom to jako kšeft nikdy nebrali.

Radku, ty jsi na Expres FM jako hudební ředitel, jak dlouho tam pracuješ?

— RADEK: Já jsem na Expresu od roku 2010, dřív jsem pracoval jako hudební novinář. A musím říct, že mě to i po těch šesti letech pořád strašně baví, člověk musí být neustále ve střehu, co se týče nové hudby. Jinak my máme škálu zaměstnání v kapele celkem pestrá — Jacob je úspěšný fitness trenér, zpěvačka Marka zase pracuje jako vychovatelka v družině a vyloženě se v tom našla. — HIFFI: Dokonce kvůli tomu začala znova studovat.

Tak to bych do ní nikdy neřekl. Ještě zpět k tomu novému albu, můžete ho trochu představit?

— RADEK: Jungle navazuje na naši předchozí desku FairyTapes. Nám se často stávalo, že jsme měli potřebu se novou deskou nějak vymezit vůči té předešlé, ale teď jsme zjistili, že se nám ta poslední deska líbí i s odstupem a že nechceme ten model předělat, ale rozvinout ho. Důležitou osobou, co se týče výsledného zvuku, pak byl i Matouš Godík, který obě alba míchal a jemuž jsme maximálně věřili. Je to borec.

— HIFFI: My jsme s minulou deskou byli hodně spokojení, tak jsme říkali, že na ni navážeme. Že budeme opět hodně elektro-ničtí a taneční.

Máte ty časové periody skládání desek stejně, nebo byla někdy nějaká větší pauza?

— RADEK: Teď byl zrovna docela dlouhý rozestup, i když jsme začali včas. Chvilku trvá, než se člověk oklepe z toho stresu po vydání alba. FairyTapes jsme vydali v roce 2013 na jaře a na začátku roku 2014 jsme už začali připravovat Jungle. Hiffi dělal tracky a dema pojmenovával podle názvů měsíců, takže jsme měli Leden, Únor, Březen atd.,

ale nepočítali jsme s tím, že to za ten jeden rok nestihneme, takže pak už jsme měli dva Ledny, dva Únory...

— HIFFI: A pak jsme říkali: „Teď do února musíme dodělat ten Březen.“ (smích)

— RADEK: Nějak jsme se ztratili.

— HIFFI: Jo, začalo to vytvářet dost zmatek.

— RADEK: A pak třeba Srpen se úplně změnil, takže se z něj stal Listopad. (smích) Nakonec to trvalo dva a půl roku. To nás trošku překvapilo. Mysleli jsme si, že když víme, kudy chceme jít, tak že to bude strašně jednoduché. Ale jak už jsme starší, navíc je to naše sedmá deska, tak je člověk hodně sebekritický, a proto nám trvalo déle, než jsme se dobrali k nějakému finálnímu výsledku.

— HIFFI: Já mám špatnou zkušenost s něčím jako: „Dáme si pauzu, teď je člověk vysátý po desce.“ Mně se zdá, že to trochu funguje, já nevím, třeba jako ve sportu. Že člověk přestane trénovat a pak mu trvá, než se do toho zase dostane.

— RADEK: Tak můžeš jet klidně dál. (smích)

— HIFFI: (smích) Mně vždycky přijde, že po delší pauze mimo studio musím projít takovým kolečkem nesmyslů, než mi znova najedou ty správné postupy, o kterých za ty roky vím, že fungují.

Jaroslav Uhlíř říká, že absolutně nejlepší inspirací pro složení skladby je termín.

— RADEK: Jasné, tomu úplně rozumím.

Přijde mi, že je na tom hodně pravdy.

— RADEK: Rozhodně. My jsme to tentokrát chtěli zkusit bez termínu, že termín vydání určíme, až budeme vědět, že už jsme připravení, ale když už to vycházelo na tři roky po posledním albu, tak jsme si ten termín stejně museli dát a klasicky se stejně finišovalo ve stresu.

V jakých prostorách máte zkušebnu? To musí být asi něco hodně odhlučného, ne?

— RADEK: V jedné pražské základce, hluboko ve sklepech.

— HIFFI: My zkoušíme večer, takže v té škole už nikdo není a nikoho nerušíme.

Představuji si, že v devět ráno během testu z matiky, který je zásadní pro půlku třídy, do toho začnete řezat.

— RADEK: To máme zakázané.

OCEAN

TEXT: SKYLINE + HANKA 148

Love is as an ocean
Filling all the space in my head
I'm diving in this ocean
There's no going back to my land

Love is as an ocean
Always thrilling, never quite dead
I'm sailing on this ocean
Buried all my fears in the sand

I take all that follows up to my head
I take all tough pillows from under my head

Under my head

Now all is changing, but keeps its own peace
Now all is changing and all is released

And all the chances 'round are changing
and I'm taking one now

— HIFFI: Ale myslím, že jakákoliv třeba metalová kapela je hlučnější než my, když zkouší.

— RADEK: My hlavně zkoušíme málo, jak nemáme ten čas.

— HIFFI: Náš nejhlasitější nástroj při zkoušení jsou živé bicí, takže jsme tak hlasití, jak jsou hlasitě bicí.

Jsou nějaké české kapely, které vás baví?

— RADEK: Na začátku nás hodně ovlivnily kapely Ohm Square a Liquid Harmony, to byly v 90. letech vůdčí kapely elektronické scény a hodně jsme se od nich naučili. Co se

týče dnešních kapel, je jich celá řada, co mě baví. Tata Bojs, Vypsaná fiXa, Bratři Orffové, líbí se mi sólovka Kláry Vytiskové, výborná je nová deska Midi Lidi.

— HIFFI: Mně se třeba líbili Vložte kočku, které jsem viděl po Prodigy.

Po Prodigy hráli Vložte kočku?

— HIFFI: Jo a to mě třeba úplně fascinovalo. Vydržel jsem na ně koukat hrozně dlouho. A vlastně jsem ani nevěděl, co to je. To se mi třeba líbilo.

— RADEK: Ještě The Prostitutes a Adrian T. Bell sólo, Luno, líbila se mi poslední deska projektu Skleník, ale mám rád třeba i Mňágu a Žďorp nebo Karla Plíhala.

Máte ještě ambice jezdit více za hranice?

— RADEK: No (smích), tak dřív jsme je měli větší. My jsme toho objeli dost za ty roky. Ono je strašně složité uspět venku a je to hodně o štěstí, které nás v tu správnou dobu asi nepotkalo, že by nás viděl někde nějaký zásadní člověk. A v dnešní době už je to hraní venku problém i logisticky, když členové kapely mají rodiny a malé děti. Není to tak, že bychom to vzdali, ale pochopili jsme, že fakt té muziky je všude tolik, že na české kapely nikde nikdo s otevřenou náručí rozhodně nečeká. Je dobré to zkusit, ale šance na větší úspěch je opravdu velmi malá.

A můžete třeba připomenout nějaké místo venku, kde jste hráli a bylo to pro vás zásadní?

— RADEK: Velká zkušenost byl třeba maďarský Sziget, což je jeden z největších festivalů v Evropě. Hráli jsme i ve Státech, Anglii, ve Francii, Polsku, Nizozemsku, Portugalsku... A i když jsme venku vyloženě neporazili, bylo příjemné zjistit, že naše hudba funguje i mezinárodně. Vždycky to bylo fajn. Třeba v New Yorku jsme hráli v rámci akce, kterou pořádá České centrum, přímo na ulici na Manhattanu. Docela jsme se toho báli, ale lidi se zastavovali, bavilo je to, chválili nám angličtinu, prodali jsme i dost CD a rozhodně jsme si nepřipadali jako pitomci. (smích)

Děkují za rozhovor. ☒

Muzikantský komunitní server Hudební burza (www.hudebniburza.cz) prošel zásadními změnami. Nyní je orientace na webu jednodušší a ovládání příjemnější. Tento web je určen především hudebním profesionálům i nadšencům, kteří nechtějí psát do šuplíku, ale nabízí své texty nebo hudební nápady zpěvákům, interpretům, producentům a vydavatelům.

Na Hudební burze najdete jak rozpracované hudební nápady a útržky textů, tak i hotové písničky, které ještě nenašly svého interpreta. Uživatelé Hudební burzy si tak prostřednictvím zpráv, které fungují na podobném principu jako na sociálních sítích, mohou domluvit spolupráci a nabízet si vzájemně své hudební nápady a služby týkající se realizace hudebních děl.

Ovládání Hudební burzy je nyní daleko intuitivnější a příjemnější. Díla jsou rozdělena na texty a hudbu. Dále jsou řazena podle žánrů a subžánrů, svoji škatulku tak najde i ten nejalternativnější hudebník. Dalšími možnostmi, jak procházet vložená díla, jsou řazení podle nejnovějšího vložení, podle nejlepšího hodnocení a podle děl s nejvíce návštěvami.

Registrace a používání Hudební burzy jsou kompletně zdarma. Hudební ukázky lze přehrávat přímo na webu, není třeba

je stahovat nebo instalovat jakoukoliv aplikaci. Oblíbené autory nebo díla je možné sledovat a v případě, že autor přidá na Hudební burzu další dílo, přijde zájemci e-mail, který ho na tuto událost upozorní.

Hudební burza je jednou z aktivit profesního sdružení Svaz autorů a interpretů (SAI) a jeho předseda, skladatel Jiří Vondráček, k burze dodává: „Řada talentovaných českých autorů z různých žánrů má ve svých šuplících texty nebo hudební nápady a je škoda, aby nedostaly příležitost dostat se do médií a potenciálně se stát hitem.“ Další aktivity SAI naleznete v boxu.

Hudební burza tak má potenciál propojit muzikantskou komunitu napříč Českou republikou i všemi žánry. Je to užitečný nástroj, který ocení nejen muzikant. Více naleznete přímo na www.hudebniburza.cz.

Svaz autorů a interpretů a jeho další aktivity

- **Hájí** zájmy autorů a interpretů na byrokratické půdě — v letošním roce SAI uspořádal řadu informačních schůzek a seminářů v souvislosti s novelou autorského zákona, na kterých politikům i veřejnosti vysvětloval principy hudebního průmyslu a smysl investic do něj.
 - **Podporuje** autorské i interpretační soutěže — Kytarová soutěž SAI, GBOB, Šance Muzikus. Díky nim posílá mladé kapely na velké festivaly.
 - **Hrajučesky.cz** — server pro muzikanty i pořadatele, kde najdou řadu užitečných nástrojů od OSA kalkulačky až po jednoduché vytvoření line-upu pro svůj koncert či festival.
 - **Spolupracuje** s festivaly Porta, Rock for People, Sázavafest, Přestěnice a řadou dalších.
- Více na www.sai.cz nebo www.facebook.com/SvazAutoruaInterpretu

nástěnka

Na e-mail nastenka@osa.cz nám můžete zasílat vaše postřehy, novinky, úspěchy atd. Autor in je čtvrtletník, a proto je v případě upoutávky na speciální koncert apod. potřeba informovat nás se značným předstihem. Info pište stručné a jasné, popřípadě doplněné odkazem, kde se ostatní mohou dočíst více. Doporučujeme maximálně dvě věty a nikdy nezapomeňte uvést svůj podpis. Z názvů e-mailů není vždy jasné, o koho se jedná.

Těšíme se na vaše příspěvky!

České písně skupiny Ponk zaujaly slavný hudební veletrh WOMEX

Teprve třetí český zástupce a vůbec první česky zpívající kapela, **trio Ponk**, byla vybrána porotou prestižního hudebního veletrhu WOMEX — The World Music Expo k účasti na dvaadvacátém ročníku, který proběhne v říjnu v Santiagu de Compostela. Účast na hudební přehlídce WOMEX je metou, které touží dosáhnout kapely z celého světa.

Ponk se na scéně pohybuje pouhé tři roky, debutové album Postfolklor vydané na jaře 2015 však vzbudilo velký zájem hudebních fanoušků a profesionálů. Trojice inovativně pracuje s klasickými nástroji lidové hudby — cimbálem, houslemi a kontrabasem, za což sklídila pochvalné recenze doma i v zahraničí.

Simonne Draper

Simonne Draper vyhrála mezinárodní skladatelskou soutěž, která se konala v USA — Hollywood Songwriting Contest — se svou skladbou Finesa 2015 v kategorii klasická hudba. Její druhá skladba Dolorosa byla ve stejné soutěži nominována na vítěze v kategorii instrumentální hudba. Simonne momentálně spolupracuje s kytaristou Patrikem Henelem a Davidem Wurczelem na projektu kytarového tria Klasika Guitar Band, přičemž na programu kromě jiných představí autorské skladby, které byly oceněny v zahraničních skladatelských soutěžích.

šuplíky textařů

Vážení autoři, jsme příjemně překvapeni vaším rostoucím zájmem o zveřejnění vašich děl a děkujeme za kladné reakce na rubriku Šuplíky textařů i na celý magazín, které nám spolu s texty posíláte. Je pravidlem, že u každého autora uvádíme jen jeden text, i přestože nám jich posíláte vždy více najednou. Rozhodli jsme se tedy založit webovou stránku www.suplikytextaru.cz, kam budeme postupně pod vaše jména vaše texty přidávat. Dále nám je zasílejte na komunikace@osa.cz.

01 v zajetí

V ZAJETÍ

František Kratochvíl

Nešlapej prosím tě
pavoukům na síti
protože každý krok
pošlapal by ti strop
Pavouci na stropě
popletli by si tě
a místo mouchy pak
chytli tě do sítě

V ZAJETÍ
NENÍ DOBŘE ANI TÉ MOUŠE
V ZAJETÍ
ANI ČAS NELETÍ
V ZAJETÍ
JE HORKO I V EVINĚ ROUŠE
V ZAJETÍ
ANI ČAS NELETÍ

Přezuj se povím ti
v srdeční předsíni
nechovej prosím tě
kostlivce ve skříni
Kostlivec neumí
držet tě v náručí
v srdeční předsíni
rytmu se naučíš

V ZAJETÍ...

Navleč si laskavě
ze slzi korále
neboť nenadále
tvůj krk měl namále
Kapičky zavlaží
den i noc všechny sny
pak se ti podaří
zapnout náhrdelník

V ZAJETÍ...

Nešlapej prosím tě
pavoukům na síti
protože každý krok
pošlapal by ti strop
Přezuj se povídám
v srdeční předsíni
nechovej nikdy sám
kostlivce ve skříni

02

JARNÍ PASTORELA

Jiří Mildner

Na salaši pastorelu
preludují pastýři
Jeden ťuká na barelu
drží rytmus na čtyři

Druhý fouká na fujaru
kterou dostal od dědy
Slunce dává barvy jaru
Odkvétají jehnědy

Pastýři jak z leporela
a to přímo od Alše
Salaši zní pastorela
hrají srdcem bez falše

Třetí mačká staré skřipky
které lapou po dechu
i když sem tam drobné chyby
hrají pro svou potěchu

její
pastorela

Čtvrtý hraje na violu
rozcuchanost uhladí
Beran vzhledl z karfiolu
zvoncem skladbu doladí

Pastýři jak z leporela...

Jarní vánek tóny nese
k nebesům i k údolí
prostoupí je protáhne se
v ozvěnu je rozdrolí

Sedím kousek nad salaši
pod nebeskou kopulí
poslouchám jak štěstí raší
mám chléb sádlo s cibulí

duše s vytrhanou podlahou

06

ZÁVISLÁ

Tereza Jakobová

jsi něhou ve mně
jsi má skrýš
asi zázrak
rozumíš
už mám Tě na rtech
už jsi mi blíž

jsi a tak se svlékám
v odstavcích
po písmenkách
po nocích
už mám Tě na rtech
nikoho víc tam nenosím

zdá se, že není léku
už jsem na Tvém doteku
závislá
dál namlouvám sobě I světu
že mi jenom muška v oku uvízla

až se s ní zítra v letu
roztančíš po parketu
naposled
schovám Ti na rty větu
nezapomeň si mě tu
slib mi to hned

jen jednou mi
napověz
nech masku maskou
jiné z hvězd
už mám Tě na rtech
už chci Tě svěst

svést s nepopsaným
řádkem knih
neboť by mohl
být i hřích
nemít Tě na rtech
či ve verších...

závislá

03

PONORNÁ ŘEKA

Lubomír Staněk

Ještě jsi mě neprobudil
ještě jsem zakletá
ještě mám kruhy pod očima
a všechna znamení
na těle ukrytá mám

k nebi se snáším ke hvězdám padám
do země vcházím z prachu se zvedám
ve tmě se ztrácím v kámen se měním
ke světlu se obracím z popele se rodím

když štěstí budeš mít
náhoda bude na tvé straně stát
najdeš starý klíč
bude do zámku zapadat

když sílu budeš mít
rezavým klíčem v zámku otočíš
zámek zaskřípe
uvidíš co se bude dít

řetězy povolí
železná zeď se rozlomí
kouzlo se rozplyne
něco se pohne pod zemí

propasti bývají hluboké
a dna se nedočkáš
však stojí za tu námahu
a pořád naději máš

musíš na dno sestoupit
slepecké písmo rozluštit
poznat stará tajemství
ponornou řeku přebrodit

ponorná
řeka

05

DUŠE S VYTRHANOU PODLAHOU

Petr Malý

Je ráno. Světa stůl se prostírá
Ty vcházíš, očima si vybíráš
Pak snídáš — v trenýrkách
a s rozvahou —
Mou duši s vytrhanou podlahou
Stín hladí tvoje prázdná nádvoří
A říkáš — svět se přece nezboří
Ani ten můj
Ani ten můj

Poledne proklálo nás, žhavý šíp,
Přemýšlím, kdo z nás dvou je na tom líp
Já, která pravdu lžu ti do očí
Ty, který rozryl jsi má úbočí
Tvé paže jsou dva slizcí úhoři
Pravdu díš — svět se přece nezboří
Jenom ten můj
Jenom ten můj

Je večer. Soumrak sklízí ze stolu.
Mlčíme. O sobě a pospolu
Tebe mám pro život, ne pro radost
Sykáš a ještě toho není dost
Ještě se díváš, jestli nehořím
To ne. Vždyť svět se přece nezboří
Jenom ten náš
Jenom ten náš

04

HVĚZDY NESVÍTÍ

Jana Koubková

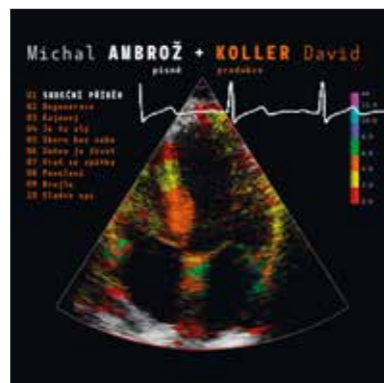
Hvězdy nesvítí
tma je tmavá
z mraku neprší
cítím se nahá.
Něco se stalo
a mě to vadí
že se to dělo
už nic nezastaví.

Až na dřeň kosti
jak to jen říct
někoho sprostí něco
...nebo nic!
Srdce se chvěje
když se to děje
padá a padá
do beznaděje.

hvězdy nesvítí

LAZY AFTERNOON
Prime Time Voice

MICHAL AMBROŽ
Srdeční příběh
Podpořeno projektem
Partnerství OSA

TOMÁŠ NETOPIĽ,
FILHARMONIE ESSEN
Bohuslav Martinů: Ariane,
Dvojkonzert

PETR BENEŠ QUARTET
PBQ + 1
Podpořeno projektem
Partnerství OSA

JIŘÍ VRBA
A Storm is Coming

DAVID FREEDOM
Bold Adventures

VLTAVA
Čaroděj
Podpořeno projektem
Partnerství OSA

JARDA SVOBODA
Solo

MIDI LIDI
Give Masterpiece A Chance!

MICHAL PAVLÍČEK, MONIKA
NAČEVA A PAVEL BOŘKOVEC
QUARTET
Na svahu
Podpořeno projektem
Partnerství OSA

RITUÁLY
Vsaď na černou
Podpořeno projektem
Partnerství OSA

ONDŘEJ ŠTVERÁČEK QUARTET
FEAT. GENE JACKSON
Calm
Podpořeno projektem
Partnerství OSA

Učitelka

Režie: Jan Hřebejk
Hudba: Michal Novinski

Zdánlivě empatická a laskavě vyhlížející učitelka manipuluje prostřednictvím svých žáků jejich rodiče za účelem osobního obohacení, ať už v podobě materiálních výhod, či dokonce vidiny milostného poměru. Nejen z obavy o prospěch svých milovaných dětí většina rodičů třídní učitelce základní školy podléhá a poskytuje jí nejrůznější služby, dárky a jiné pozornosti. Najdou se však tři rodiny, které se rozhodnou učitelce vzepřít a stávající situaci se společně s ředitelkou školy pokusí zvrátit na konspirativní třídní schůzce. Děj strhujícího a velmi aktuálního snímku o síle lidského charakteru inspirovaného skutečnou událostí se sice odehrává na začátku 80. let, ale jde o příběh univerzální, který by se mohl odehrát kdekoli a v jakékoliv době, neboť zkorumpovanost, stejně jako malost a vypočítavost vládnu světem bez ustání.

Montenegro (Road movie)

Režie: Petr Kubík
Hudba: Karel Antonín

Andjela je studentka dokončující studia sociologie. Rozhoduje se podniknout zajímavou a riskantní cestu do Černé Hory ve společnosti své dlouholeté kamarádky a dvou neznámých mladíků v rámci svého diplomového sociálního experimentu, který jí v konečném důsledku ukáže, že život nemusí být nutně řízen rozumem.

Krycí jméno Holec

Režie: Franz Novotny
Hudba: Ondřej Brzobohatý (zastupován OSA od 2005, v databázi má registrováno 224 hudebních děl)

Napínavý snímek na motivy povídky režiséra Jana Němce Italská spojka se odehrává mezi Prahou a Vídní v dramatickém roce 1968. Proměnlivá doba, která směřovala k událostem pražského jara i srpnové okupaci, je rámcem pro moderní špionážní drama, jehož hlavní hrdinové jsou ve vypjatých společenských okamžicích postaveni před zásadní volbu mezi kolaborací a sebedestruktivním hrdinstvím.

Taxi 121

Režie: Dan Pánek
Hudba: Karel Antonín

Snímek Taxi 121 je českým thrillerem, inspirovaným skutečnými událostmi z roku 2014, kdy sériový vrah připravil o život tři pražské taxikáře. Oficiálně policie přičítá vraždy jedinému pachateli, který je však veřejnosti stále neznámý. Tragédie se stala impulsem k natočení thrilleru, který rychle vtáhne diváka do děje a nechá ho prociťt celou škálu emocí od strachu přes odvahu až po naději. Film podkryje divákovi nejen možný důvod, proč pachatel vraždil, ale především mu nabídne intenzivní příběh mladého manželského páru Matěje a Lucie (Filip Tomsa a Lenka Zahradnická), který se nevzdá ani ve chvíli, kdy už nemá před sebou prakticky žádnou budoucnost.

VZPOMÍNÁME

Miroslav Dražil
Stanislav Procházka
Tomáš Sak
Vladimír Hajchl
Ivanka Malinová

Proč platit, když to mohu mít zadarmo?

Nedávno jsem narazil na studii s názvem „Duševní vlastnictví a mladí“, kterou publikovala European Union Intellectual Property Office. Studie mapuje návyky generace ve věku 15–24 let ve 28 členských zemích EU.

Studie odhaluje, že mladá generace postrádá informace o duševním vlastnictví, aby problematice rozuměla. Což vede k tomu, že se nezajímá o to, zda duševní vlastnictví porušuje. Zhruba jedna třetina respondentů poukazuje na nedostatečnou nabídku filmů a seriálů v porovnání se svými vrstevníky žijícími v USA. Dokonce dvě třetiny respondentů považují cenu za klíčový faktor, kvůli němuž vyhledávají hudbu a filmy u nelegálních zdrojů.

Dle studie je nejvyhledávanějším obsahem na internetu hudba (97 % respondentů), filmy a seriály (95 %) a hry (91 %). Např. e-knihy uvedlo pouze 58 % respondentů. Studie ukázala, že streamování je mezi mladou generací mnohem populárnější než stahování. Hudbu výhradně streamuje zhruba polovina dotázaných v porovnání s 28 % mladých, kteří hudbu stahují. Zbývající počet respondentů „konzumuje“ hudbu jak formou streamingu, tak i stahováním.

Při vyhledávání digitálního obsahu se mladí orientují podle kvality, ceny a bezpečnosti. Cíleně u nelegálních zdrojů mladá generace vyhledává zejména filmy a seriály (85 % respondentů). Hudbu takto vyhledává zhruba 56 % dotázaných. Hlavními motivy takového chování jsou cena, užítí pro osobní potřebu a dostupnost hledaného obsahu. Skutečnost, že jsou filmy nebo hudba z nelegálních zdrojů zdarma nebo levnější, motivuje 67 % dotázaných k tomu, aby nelegální zdroje používali. To, že takové chování může způsobit jejich oblíbeným kapelám nebo hercům škody, mladou generaci příliš netrápí. Jejich chování by nejvíce změnila dostupnost digitálního obsahu za rozumnou cenu (58 % respondentů).

Pro dokreslení obrázku uvádím některé citované odpovědi respondentů: „Proč platit, když to mohu mít i zadarmo? Internet je svět bez poplatků.“ „Legální obsah je příliš drahý.“ „Dělám to pouze občas.“ „Každý to dělá, je to normální.“ „Ostatní platí za on-line obsah, takže já už nemusím.“ „Co je jedno nelegální stáhnutí. Komu budou chybět tyto peníze?“ „Všichni ti umělci vydělávají dost peněz, nepotřebují více.“

Studie také obnažila, že české mládí, minimálně pokud jde o duševní vlastnictví, na morálku příliš nehledí. Přesto jsme se, pro mě překvapivě, umístili před zeměmi, jako je Německo, Francie nebo Velká Británie. Jednoznačným pozitivem je, že při užívání internetu klademe velký důraz na osobní bezpečnost. V tomto parametru patříme ke špičce zemí EU. Nutno dodat, že se studie zabývala i nákupním chováním na internetu, zda mladí lidé preferují spíše originální zboží, nebo se spokojí s padělkami.

Výsledky studie potvrzují, že pirátství je stále aktuální téma. Umělci, kteří do své tvorby investují kromě svého talentu nemalé finanční prostředky a čas, na internetu přicházejí o své vložené investice, zatímco provozovatelé různých úložišť se často obohacují na jejich úkor. K neutěšenému stavu přispívá i současný způsob prodeje a umístování reklamy na internetu. Řada inzerujících firem ani netuší, kde všude se jejich reklama objeví. Peníze z inzerce pak v těchto případech neslouží k ničemu

jinému než k podpoře nelegálního sdílení chráněného obsahu. Takové prostředí je zcela nevyvážené. Legální služby konkurují nelegálním službám. Těžko bude pekař konkurovat se svými rohlíky tomu, kdo je bude rozdávat zadarmo, protože je někomu ukradl. A apel na morálku je téměř zbytečný, jak je patrné ze studie. Nad tímto stavem nelze zavírat oči donekonečna. Je potřeba vytvořit na internetu zdravé a vyvážené právní prostředí, tzv. Fair Trade Music. Musí být jasně definovaná odpovědnost těch, kteří na nelegálním sdílení vydělávají. A v mnoha případech nemalé peníze.

58 europoslanců z 18 členských zemí EU adresovalo Evropské komisi otevřený dopis, ve kterém ji vyzývají, aby se seriózně zabývala změnou legislativy tak, aby vztah mezi autory, umělci a uživateli byl na internetu vyvážený. Smutnou kaňkou na této iniciativě je skutečnost, že tento dopis nepodepsal žádný z českých europoslanců. Zařadili jsme se tak „statečně“ mezi země jako Kypr, Dánsko, Estonsko, Chorvatsko, Litva, Maďarsko, Malta, Slovensko nebo Bulharsko.

Příjemně strávený letní čas a co nejméně vrtochů počasí přeje

Roman Střežek

**Nevyužívání nelegálních zdrojů
pro přístup k digitálnímu obsahu
40 %**

Německo	58 %
Velká Británie	48 %
Finsko	47 %
Dánsko	46 %
Rakousko	44 %
Itálie	44 %
Polsko	38 %
Maďarsko	38 %
Irsko	37 %
Francie	35 %
Nizozemsko	34 %
Švédsko	33 %
Slovensko	32 %
Portugalsko	31 %
Španělsko	31 %
Malta	31 %
Lucembursko	30 %
Belgie	29 %
Chorvatsko	28 %
Řecko	27 %
Rumunsko	27 %
Litva	26 %
Česká republika	25 %
Bulharsko	25 %
Kypr	25 %
Slovinsko	22 %
Lotyšsko	21 %
Estonsko	20 %

**Záměrně užívané nelegální zdroje
pro přístup k digitálnímu obsahu
25 %**

Estonsko	50 %
Lucembursko	45 %
Nizozemsko	37 %
Slovinsko	35 %
Francie	34 %
Lotyšsko	33 %
Chorvatsko	33 %
Španělsko	32 %
Belgie	32 %
Švédsko	32 %
Malta	31 %
Portugalsko	31 %
Řecko	29 %
Irsko	29 %
Česká republika	28 %
Finsko	28 %
Bulharsko	27 %
Rakousko	27 %
Dánsko	26 %
Kypr	22 %
Polsko	22 %
Itálie	21 %
Maďarsko	21 %
Velká Británie	19 %
Německo	19 %
Slovensko	17 %
Rumunsko	17 %

První číslo magazínu Autor in vyšlo v zimě 2009

Všechna čísla si můžete přečíst na stránce www.autorin.cz

MYSLÍME **NA** HUDBU

WE THINK **OF** MUSIC

OSA - Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, z. s.

www.osa.cz